

STEPUP
2ICT

IKT suaugusiņu švietējams

Suaugusiņu švietējo vadovas

Ingrida Borisenko
Julija Melnikova (eds.)

2019

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

movetia

Austausch und Mobilität
Echanges et mobilité
Scambi e mobilità
Exchange and mobility

 Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Supported by the Swiss Confederation.

IKT suaugusiųjų švietėjams

REDAKTORIAI

Fernando A. Costa, Javier Farto, Koen DePryck, Kylene De Angelis,
Loreta Staškūnienė, Nadia Catenazzi

AUTORIAI

Amparo Coterillo, Anjali de los Ríos, Fernando A. Costa, Ingrida Borisenko,
Javier Farto, Joana Viana, Julija Melnikova, Justine Van Cauwelaert,
Koen DePryck, Kylene De Angelis, Lorenzo Sommaruga,
Nadia Catenazzi, Paula Guimarães, Raquel Cadenas

2019

Pavadinimas: IKT suaugusiųjų švietėjams

Projekto tinkapis: www.stepup2ict.eu

Projekto Partneriai:

Training 2000 (Koordinatorius), Italija

Institute of Knowledge Management, Belgija

Klaipėdos universiteto Tęstinių studijų institutas, Lietuva

Asociación Instituto Europeo de estudios para la formación y el desarrollo, Ispanija

Instituto de Educação da Universidade de Lisboa, Portugalija

University of Applied Sciences and Arts of Southern Switzerland, Šveicarija

Redaktoriai: Fernando A. Costa, Javier Farto, Koen DePryck, Kylene De Angelis, Loreta Staškūnienė, Nadia Catenazzi

Autoriai: Amparo Coterillo, Anjali de los Ríos, Fernando A. Costa, Ingrida Borisenko, Javier Farto, Joana Viana, Julija Melnikova, Justine Van Cauwelaert, Koen DePryck, Kylene De Angelis, Lorenzo Sommaruga, Nadia Catenazzi, Paula Guimarães, Raquel Cadenas

Vertė iš anglų kalbos: Salomėja Šatienė

ISBN: 978-609-481-041-1

Leidykla: Instituto de Educação da Universidade de Lisboa

Viršelis: Fernando Albuquerque Costa

Maketavimas: Maria Alexandra Ramos

Nuotraukos: AAA-STEPUP2ICT project and courtesy from Pixabay

Jei turite su šiuo leidiniu ar projektu susijusių klausimų, susisiekite su savo šalies partneriu. Kontaktus rasite projekto tinklapyje www.stepup2ict.eu.

Leidinio redagavimas atliktas 2019 metais.

Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International License:
AAA-STEPUP2ICT projektas ir autoriai.

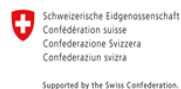

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Šis Erasmus+ Strateginės partnerystės projektas gavo Europos Komisijos finansinę paramą. Projekto numeris: 2017-1-IT02-KA204-036606
Europos Komisijos parama šiam leidiniui neapima pritarimo leidinio turiniui, kuris atspindi vien tik leidinio autorių požiūrį. Europos Komisija neprisiima atsakomybės už bet kokį šiame leidinyje pateikiamos informacijos panaudojimą.

Austausch und Mobilität
Echanges et mobilité
Scambio e mobilità
Exchange and mobility

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra
Supported by the Swiss Confederation.

Šiam projektui buvo suteikta Šveicarijos Konfederacijos Movetia finansinė parama. Leidinio turinys atspindi tik autorių nuomonę – Movetia neprisiima atsakomybės už bet kokį leidinyje pateikiamos informacijos panaudojimą. it contains.

1. Pratarė	7
2. Įvadas	11
3. Suaugusiųjų švietimas projekto partnerių šalyse	19
3.1. Suaugusiųjų švietimo sistema	20
3.2. Teisiniai pagrindai	21
3.3. Vadovaujanti institucijos	22
3.4. Suaugusiųjų mokymosi veikla	23
3.5. Suaugusiųjų švietėjo kompetencijos	25
3.6. IKT priemonių naudojimas	26
4. Suaugusiųjų švietėjo profilis projekto partnerių šalyse	27
4.1. Suaugusiųjų švietėjo profilis	28
4.2. IKT naudojimas ir svarba	34
4.3. IKT naudojimas 6 srityse	35
4.4. Išvados ir rekomendacijos	39
5. Mokymo sritys	41
1. Mokymo planavimas ir koordinavimas	43
2. Mokymo poreikių įvertinimas	45
3. Mokymo turinio projektavimas	47
4. Mokymo turinio kūrimas	49
5. Mokymo įgyvendinimas	51
6. Mokymo vertinimas	53
6. Mokymosi veikla naudojant atviros prieigos skaitmenines priemones	55
Suaugusiųjų mokymo veiklos ("esminio kelio") projektavimas	57
Viktorinos su korekcinio grįžtamojo ryšiu sukūrimas	59
Sukurti minčių žemėlapių skirtą mokymosi turinio projektavimui	61
Moodle pamokų modulis	63
Skaitmeninio dienoraščio apie mokymus rašymas	65
Sukurti konkursą mokiniams	67
7. Internetinės atviros prieigos priemonės naudojamos mokymuose	69
ProjectLibre	70
Question Mark	71
Mindmeister	72
Moodle	73
WordPress	74
Socrative	75
8. Terminų žodynas	76

01

Pratarmė

Ši knyga – tai vienas iš tarptautinio projekto “Technologijų naudojimas suaugusiųjų švietime: žinojimas, vertinimas ir prieinamumas” rezultatų. Jos tikslas – padėti suaugusiųjų švietėjams naudoti IKT (informacinės komunikacinės technologijas) ir skaitmeninės žiniasklaidos priemones savo darbe.

„AAA-StepUp2-ICT“ projektas siekia formuoti suaugusiųjų švietėjų gebėjimus naudoti IKT konkrečiame darbo kontekste. Daugiausia dėmesio projekte skiriama praktiniams mokymo aspektams ir siekiama paskatinti suaugusiųjų švietimo tiekėjų organizacijas domėtis strateginiu technologijų teikiamų galimybių integravimu į mokymą/si.

Ši mokymo knyga nėra vadovėlis ar mokslinis darbas orientuotas į IKT įgūdžių formavimo programą. Ja siekiama padėti visiems suaugusiųjų švietėjams naudoti e-mokymosi metodus, priemones ir būdus mokymo procese

– pradedant planavimo etapu ir baigiant dalyvių mokymosi įvertinimu.

Ši mokymo knyga prasideda įvadu, kuriame pateikiama andragogikos sąvoka ir aiškinamas mokymosi veiklos suvokimas. Toliau skaitytojas ras suaugusiųjų švietimo situacijos Europoje, ir ypač projekto partnerių šalyse, apibūdinimą bei suaugusiųjų švietėjo apibrėžimą, kuriuo remiasi projektas ir jame sukurti rezultatai.

Knygoje apžvelgiamos šešios suaugusiųjų mokymo proceso sritys:

1. Mokymo planavimas ir koordinavimas
2. Mokymo poreikių įvertinimas
3. Mokymo turinio projektavimas
4. Mokymo turinio kūrimas
5. Mokymo įgyvendinimas
6. Mokymo įvertinimas

Penktame skyriuje kiekvienai sričiai yra pateikiamas aprašas, nusakantis kam atitinkama sritis yra skirta, kokios kompetencijos formuojamos.

Šeštame skyriuje aprašomos 6 mokymo veiklos, kurioms naudojamos internetinės atviros prieigos skaitmeninės priemonės, siekiant paskatinti naudoti skaitmenines technologijas suaugusiųjų švietimo aplinkoje.

Šios veiklos—tai pavyzdžiai, kaip technologijos gali būti naudojamos suaugusiųjų mokymesi ir švietime.

Septintame skyriuje pateikiami naudojamų skaitmeninių priemonių aprašymai, pabrėžiant jų taikymo suaugusiųjų mokymesi galimybes.

Daugiau veiklos pavyzdžių ir priemonių galite rasti:

www.StepUp2ict.eu

02

Įvadas

Suaugusiųjų švietimas (taip pat naudojamas terminas „suaugusiųjų švietimas ir mokymasis“) - tai labai plati sritis. Suaugusiųjų švietimas gali būti formalusis ir neformalusis (galima išskirti daugiau tarpinių sričių), ir apima daugelį profesinių sričių bei plačią skalę asmeninių aspektų. Svarbu pastebėti, kad „suaugusieji“ nėra to paties amžiaus – ši sąvoka (priklausomai nuo konteksto) apima jaunus suaugusius (16 metų amžiaus ir vyresnius) bei senjorus, jau senai pasiekusius pensijinį amžių

Jungtinės Tautos 2015 metais apibrėžė suaugusiųjų švietimą ir mokymąsi: “Visiems žmonėms, nepaisant jų lyties, amžiaus, rasės, etninės kilmės, negalios, migrantams, vietinėms tautoms, vaikams ir jaunimui, ypač gyvenantiems pažeidžiamoje aplinkoje, turi būti prieinamos mokymosi visą gyvenimą galimybės, padedančios įgyti būtinų žinių ir įgūdžių, leidžiančių tomis galimybėmis pasinaudoti ir pilnavertiškai dalyvauti visuomenės gyvenime”.

Dažnai suaugusiųjų švietimo dalyviai tvirtina, jog labai svarbus yra kompetetingas suaugusiųjų švietėjas. Tačiau kaip apibūdinamas kompetetingas suaugusiųjų švietėjas? Būtų sunku pateikti bendrą kompetencijų sąrašą, taikomą visiems, ir tuo pačiu rodantį esminius skirtumus nuo kitose švietimo srityse dirbančių pedagogų. Plati

suaugusiųjų švietimo ir mokymosi sritis reikalauja švietėjų skirtingiems vaidmenims (mokytojas, instruktorius, dėstytojas, ir kt.). Suaugusiųjų švietėjų įvairovė priklauso nuo konteksto (formalusis/neformalusis/asmeninis/profesinis/kultūrinis/socialinis), vaidmens (veikla ir atsakomybė) ir asmeninio švietėjų konteksto.

Visi šie trys aspektai gali būti siejami su IKT. AAA-StepUp2ICT parengta apklausa – tai bandymas pažvelgti kaip IKT gali tapti vienu iš esminių bendrosios suaugusiųjų švietėjo charakteristikos elementu. IKT kompetencijos yra svarbios, ir daugelis suaugusiųjų, tame tarpe ir švietėjų, vis dar stengiasi išsiaiškinti kaip IKT gali padėti įgyti žinias ir įgūdžius, kurie leistų pasinaudoti galimybėmis ir pilnavertiškai dalyvauti visuomenės gyvenime.

Developed in collaboration with TROLLBÄCK + COMPANY | TheGlobalGoals@trollback.com | +1.212.529.1010

IKT svarba yra pabrėžiama Jungtinių Tautų tvaraus vystymosi tiksluose – 17-os ambicingų tikslų rinkinyje, kuriais siekiama įveikti skurdą ir badą, kiekvienam žmogui užtikrinti kokybišką išsilavinimą, pagerinti sveikatos apsaugą, įveikti lyčių ir kitą nelygybę, apsaugoti ir atstatyti tvarų ekosistemų naudojimą, pagerinti socialinę ir ekonominę raidą, kiekvienam žmogui užtikrinant tinkamą darbą ir skatinant ekonominį augimą laikotarpiu iki 2030 metų.

Kaip tai įmanoma pasiekti? IKT – tai pagrindinė varomoji jėga ne tik gerinant švietimo kokybę, bet ir siekiant daugelio kitų tikslų. IKT kompetencijų neturėjimas gali dar labiau padidinti gilėjantį žinių skirtumą ne tik tarp šalių, bet taip pat bendruomenių viduje, tarp kartų, tarp įvairių sektorių ar net to paties sektoriaus darbuotojų, apimant bendrąją švietimo sistemą ir konkrečiai suaugusiųjų švietimą.

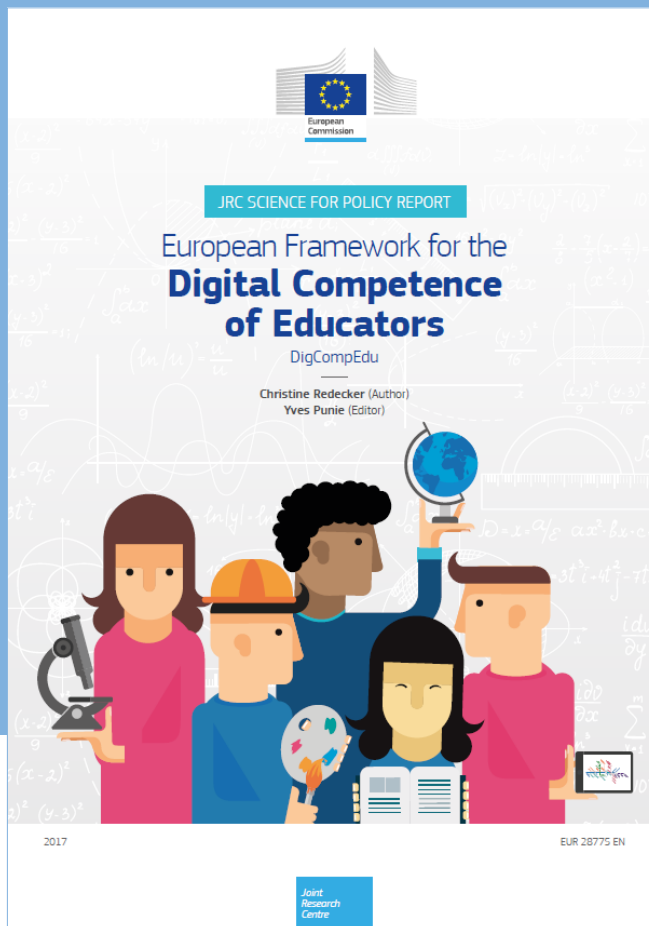
Todėl IKT kompetencijų stiprinimas yra būtinas patiems suaugusiųjų švietėjams dėl jiems keliamų formaliojo ir neformaliojo mokymosi uždavinių įvairovės. Tai įtakoja ne tik jų asmeninį dalyvavimą visuomenės gyvenime, bet taip pat ir jų profesines galimybes ir atsakomybę. Kaip jie gali ugdyti savo mokinių bendrąsias ir/ar specialiąsias IKT kompetencijas, jeigu jų pačių (profesinės) IKT kompetencijos yra nepakankamos?

Kyla klausimas kokių IKT kompetencijų reikia suaugusiųjų švietėjui apskritai bei dirbant konkrečioje srityje su tam tikromis tikslinėmis grupėmis.

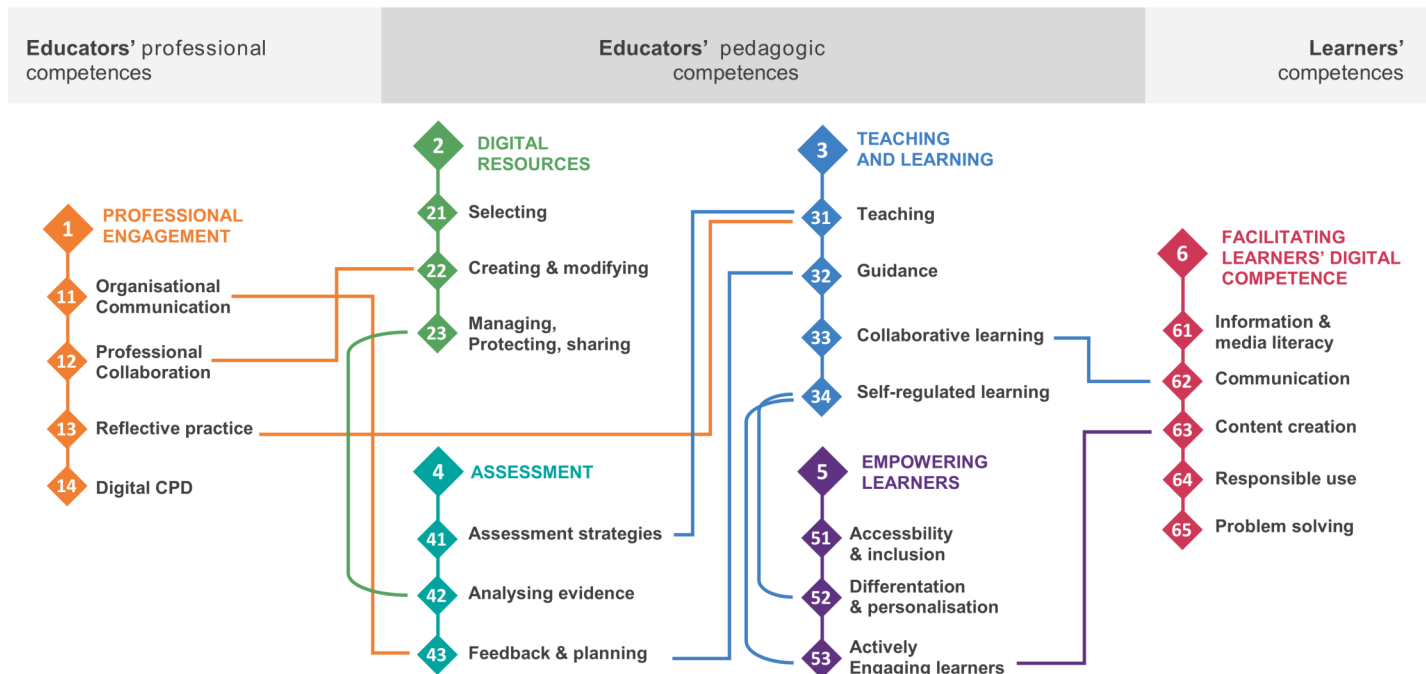
„Europos pedagogų skaitmeninės kompetencijos metmenys“ (DigComEdu) (angl. European Framework for the Digital Competencies of Educators) yra skirti visų švietimo lygių pedagogams, įskaitant bendrąjį ir profesinį suaugusiųjų švietimą bei neformalųjį švietimą.

DigComEdu

Metmenyse pateikiamas "pažangos modelis padedantis pedagogams vertinti ir tobulinti savo skaitmenines kompetencijas". Aprašomi šeši skirtingi etapai kuriais formuojasi skaitmeninės pedagogų kompetencijos. Pirmuose dviejuose etapuose (Naujokas (A1) ir Tyrinėtojas (A2)) pedagogai įsisavina naują informaciją bei susiformuoja bendras skaitmenines praktikas; kituose dviejuose etapuose (Diegėjas (B1) ir Ekspertas (B2)) jie šias praktikas pritaiko, plėtoja ir struktūrizuoja; aukščiausiuose etapuose (Lyderis (C1) ir Iniciatorius (C2)) jie perduoda savo žinias, kritiškai vertina esamas praktikas ir kuria naujas. Atkreiptinas dėmesys į struktūrinį šios lygių sistemos panašumą su „Bendrieji Europos kalbų mokymosi, mokymo ir vertinimo metmenys“ (BEKM) (angl. Common European Framework of Reference for Languages (CEFR)) leidinyje pateikta kalbos mokėjimo lygių sistema. Ši progresyvinė struktūra (apimanti arba neapimanti vertinimo) gali būti naudojama kuriant profesinio (suaugusiųjų) pedagogų rengimo programas.

DigCompEdu sistema

Metmenys susideda iš 6 sričių.

1. PROFESINIS AKTYVUMAS

tai „gebėjimas naudoti skaitmenines technologijas ne tik siekiant gerinti mokymo praktiką, bet taip pat profesiniam bendravimui su kolegomis, mokiniais, tėvais ir kitomis suinteresuotomis šalimis, siekiant asmeninio profesinio tobulėjimo ir bendram labui, bei nuolatos siekiant naujovių organizacijoje ir mokytojo profesijoje“. Ši sritis apima IKT naudojimą bendravimui organizacijoje, profesiniam bendradarbiavimui, praktikos refleksijai ir skaitmeniniam tęstiniam profesiniam tobulėjimui.

2. SKAITMENINIAI IŠTEKLIAI

sritis yra susijusi su gebėjimu aprėpti skaitmeninių (edukacinių) išteklių įvairovę: "efektyviai nustatyti išteklius labiausiai tinkančius mokymosi tikslams pasiekti, mokinių grupei ir mokymo stiliui, struktūrizuoti medžiagos gausą, nustatyti ryšius, keisti, papildyti ir patiems kurti mokymui skirtus skaitmeninius išteklius. Tuo pat metu jie privalo žinoti kaip atsakingai naudoti ir tvarkyti skaitmeninį turinį. Naudodami, keisdami ir dalindamiesi skaitmeniniais ištekliais pedagogai privalo laikytis autorinių teisių reikalavimų, saugoti slaptą turinį ir duomenis, tokius kaip skaitmeninės formos egzaminai ar mokinių pažymiai". Ši sritis apima skaitmeninių išteklių pasirinkimą, skaitmeninių išteklių kūrimą ir keitimą, skaitmeninių išteklių valdymą, apsaugą ir dalijimąsi.

3. MOKYMAS IR MOKYMASIS sritis apima mokymą (skaitmeninių technologijų kūrimą, planavimą ir diegimą skirtinguose mokymosi proceso etapuose), konsultavimą, mokymąsi bendradarbiaujant ir savivaldų mokymąsi, keičiant mokymo proceso objektą iš mokytojo vadovaujamo į orientuotą į mokinį.

4. VERTINIMAS – tai sritis, kurioje greta IKT naudojimo mokinių vertinimui skaitmeninės technologijos gali padėti tiesiogiai stebėti mokinio pažangą, paskatinti grįžtamąjį ryšį ir leisti pedagogams įvertinti bei pritaikyti savo mokymo strategijas. Ši sritis apima vertinimo strategijas (naudojant IKT formuojamajam ir sumuojamajam vertinimui), įrodymų analizavimą, atsiliepimus ir planavimą.

5. IKT naudojimas MOKINIŲ ĮGALINIMUI orientuotas į prieinamumą ir įtraukimą, diferencijavimą ir pritaikymą bei aktyvų mokinių įtraukimą.

6. Galiausiai, siejant su visuomenine ir profesine IKT svarba, MOKINIŲ SKAITMENINĖS KOMPETENCIJOS GERINIMAS – tai bendrasis (suaugusiųjų) švietimo rezultatas. Jis apima informacijos priemonių naudojimo raštingumą, bendravimą ir bendradarbiavimą skaitmeninėje aplinkoje, skaitmeninio turinio kūrimą, atsakingą naudojimą ir skaitmeninių problemų sprendimą.

Šie bendrieji pedagogų IKT kompetencijų metmenys suteikia puikų kontekstą, leidžiantį apibrėžti ir suskirstyti įvairias bendrąsias ir specialiąsias pedagogų kompetencijas, kurių reikia darbiui su suaugusiais konkrečiuose kontekstuose. Jie taip pat suteikia įdomų požiūrį į tęstinį profesinį tobulėjimą, paremtą jau įgytų kompetencijų lygio įvertinimu.

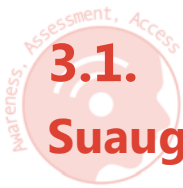

03

Suaugusiųjų švietimas projekto partnerių šalyse

IKT tema suaugusiųjų švietime reikalauja išanalizuoti suaugusiųjų švietimo sistemos ypatumus. Dokumentų analize grįstas tyrimas buvo pasirinktas siekiant atskleisti suaugusiųjų švietimo situaciją, ištiriant bendrąją suaugusiųjų švietimo sistemą, teisinius dokumentus bei vadovaujančias institucijas, pagrindinę veiklą ir suaugusiųjų švietėjų profesines kompetencijas projekto partnerių šalyse.

Suaugusiųjų švietimo sistema

Kaip parodė dokumentų analize grįstas tyrimas projekto partnerių šalyse, "suaugusiųjų švietimo" sąvoka išreiškia edukacinių veiksmų derinį, kurie nukreipti į suaugusius žmones siekiant įvairių tikslų, apimančių mokymąsi visą gyvenimą; antrąją galimybę baigti mokymo programą; pagrindines žinias, reikalingas siekiant įsilieti į darbo rinką; žinių atnaujinimą siekiant profesinio persikvalifikavimo; kitą neformalųjį mokymą. Dėl šios priežasties visose projekto partnerių šalyse suaugusiųjų švietimas remiasi tuo, jog suaugusieji turi atnaujinti ir pagerinti savo įgūdžius ir kompetencijas.

Suaugusiųjų švietimas projekto partnerių šalyse nukreiptas į jaunus suaugusius žmones virš 16 metų amžiaus, siekiančius gauti antrojo lygmens išsilavinimo pažymėjimą, bei suaugusiuosius virš 18 metų amžiaus, ieškančius darbo ar jau dirbančius.

Kalbant bendrais bruožais, suaugusiųjų švietimo sistema projekto partnerių šalyse gali būti klasifikuojama į tris pagrindines sritis: **formalusis mokymas, neformalusis mokymas** ir **savišvieta** (savaiminis mokymasis).

- ▶ Formalusis suaugusiųjų švietimas apima bendrąjį ugdymą, profesinį mokymą ir aukštąjį mokslą. Visa ši veikla yra vykdoma atitinkamose institucijose: suaugusiųjų gimnazijose, specialiuose profesinių mokyklų skyriuose, specializuotuose aukštųjų mokyklų padaliniuose, kuomet mokymasis baigiamas diplomo suteikimu.
- ▶ Neformaliojo švietimo tikslas – sudaryti asmeniui sąlygas mokytis visą gyvenimą, patenkinti pažintinius poreikius, atnaujinti jau įgytą kalifikaciją ar įgyti naują kvalifikaciją.
- ▶ Savišvieta (savaiminis mokymasis) – tai natūralus kasdienis savivaldus mokymosi procesas, kuris nebūtinai iš anksto planuojamas; jis yra mažiau organizuotas ir struktūruotas ir gali būti paskatintas asmeninių motyvų, profesinių ar šeimos aplinkybių. Greta formaliojo ir neformaliojo švietimo turėtų būti paminėta nauja neformaliojo švietimo ir savišvietos būdu įgytų kompetencijų pripažinimo galimybė. Oficialaus statuso suteikimo kompetencijoms procedūra yra gana populiarai kai kuriuose universitetuose, naudojančiuose savo metodologijas. Per pastaruosius keletą metų projekto partnerių šalyse išaugo Trečiojo amžiaus universitetų populiarumas.

3.2.
Teisiniai pagrindai

Naujausia įstatymų leidyba, susijusi su suaugusiųjų švietimu, apima daug specialiųjų teisės aktų ir susitarimų visose projekto partnerių šalyse. Apibendrinant tendencijas, galima teigti, jog atsižvelgiant į aukščiau minėtą formaliojo, neformaliojo švietimo ir savišvietos atskyrimą, **projekto partnerių šalyse formalusis švietimas yra reguliuojamas bendruoju švietimo sistemos įstatymu**. Kai kurios šalys (pvz., Lietuva, Šveicarija) turi neformaliojo suaugusiųjų švietimo įstatymus. Tačiau kitose šalyse (pvz., Ispanijoje) teisinį tęstinio suaugusiųjų mokymo reguliavimą vykdo Švietimo administracija pagal bendrąjį Švietimo įstatymą. Portugalijoje neformalusis švietimas neturi specialiojo teisinio reguliavimo. Visose projekto partnerių šalyse nėra specialiojo teisinio reguliavimo,

skirto savišvietai (savaiminiam mokymuisi). Tačiau Belgijos atvejis gali būti įdomus pavyzdys kaip suaugusiųjų švietimas yra įtvirtintas teisinėje sistemoje. Flandrijos vyriausybė suaugusiųjų švietimą laiko "galimybių švietimu" - visą gyvenimą trunkančios galimybės mokytis, integruotis ir įgyti kvalifikaciją. Pagrindinės šio švietimo sąvokos – gyventojų senėjimas ir būtinybė kuo ilgiau išlikti aktyviam (dirbti), migracija ir didelė visuomenės įvairovė, dalyvavimas visuomenės gyvenime, darbuotojų trūkumas tam tikruose darbo rinkos sektoriuose (pvz, sveikatos priežiūros), technologijų ir IKT augimas, skaitmeninio raštingumo ir skaitmeninių kompetencijų svarba, švietimo prieinamumas žmonėms, turintiems žemesnę formalų išsilavinimą.

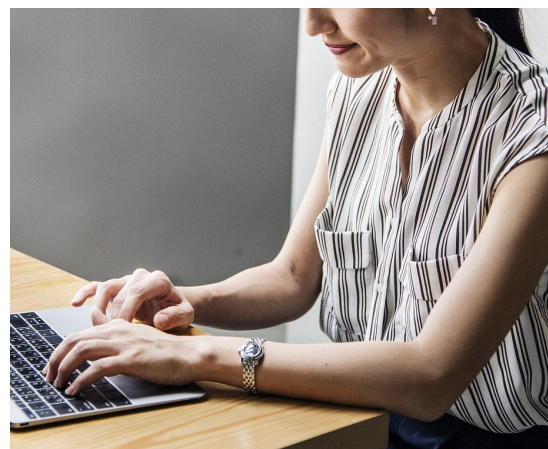

Vadovaujančios institucijos

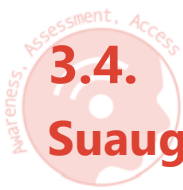
Dėl nacionalinių ypatumų šalys turi gana skirtingas institucijas, vadovaujančias suaugusiųjų švietėjų profesiniam rengimui. Diskusija prasideda koncepcijų lygmenyje. Pavyzdžiui, Lietuvoje vartojamas terminas "andragogika", apibrėžiantis mokslą apie suaugusiųjų mokymą, todėl universitetinių studijų programos (bakalauro ir magistro), rengiančios suaugusiųjų mokytojus yra vadinamos "Andragogikos studijomis". Portugalijoje andragogikos terminas nėra vartojamas ir net kritikuojamas. Pedagogika yra laikoma humanistiniu ir esminiu švietimo metodu, taikomu ir formaliajam, ir neformaliajam švietimui. Todėl mokslinėje kalboje dažniausiai vartojamas "suaugusiųjų švietėjo" terminas. Portugalijoje nėra specializuotų institucijų, atsakingų už pradinį ir tęstinį suaugusiųjų švietėjų rengimą. Jau keletą dešimtmečių asmenys, įgiję privalomą formalųjį išsilavinimą ir turintys specialiųjų įgūdžių ir žinių (net jeigu jos įgytos savišvietos būdu), gali dirbti suaugusiųjų švietėjais. Flandrijoje nėra specialių reikalavimų suaugusiųjų švietėjų profesiniam rengimui. Siekdami įgyti teisę dirbti suaugusiųjų švietėjais formaliojo švietimo sistemoje, asmenys paprastai įgyja vidurinės mokyklos mokytojo lygmens kvalifikaciją. Tačiau kai kurie

universitetai ir kiti švietimo teikėjai siūlo programas suaugusiųjų švietėjams, dažniausiai orientuotas į tam tikras temas ar tikslines grupes.

Neformaliojo švietimo sistemoje, kaip taisyklė, dauguma suaugusiųjų švietėjų projekto partnerių šalyse neturi specialaus pasirengimo darbui su suaugusiais, ir jais tampa nacionalinės švietimo sistemos mokytojai (pvz., Lietuva, Italija).

Visose projekto partnerių šalyse yra asociacijų, sąjungų, fondų ir skėtinių organizacijų tinklas, teikiantis tęstinius mokymus suaugusiųjų švietėjams.

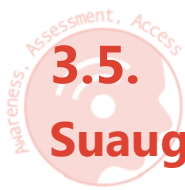
Suaugusiųjų mokymosi veikla

Terminas "suaugusiųjų švietimas" apima visas veiklos rūšis, kurias organizuoja viešoji ar privati sistema, ir kurios orientuotos į suaugusiųjų švietimą, kultūrinį tobulėjimą ir kvalifikacijos kėlimą.

Projekto partnerių šalyse suaugusiųjų švietėjų įgyvendinamos veiklos yra šios:

- poreikių įvertinimo veikla (suaugusių mokinių poreikių, galimybių, potencialo ir gebėjimų nustatymas; suaugusių mokinių pradinio lygio, ankstesnio mokymosi ir patirties nustatymas ir įvertinimas);
- mokymo kurso parengimas (mokymosi išteklių ir metodų nustatymas; mokymo proceso planavimas ir organizavimas; mokymo kurso tikslų išskėlimas, aptarimas ir perteikimas bei suaugusių mokinių informavimas apie mokymosi procesą);
- mokymosi veiklos palengvinimas (mokymosi proceso susiejimas su suaugusio mokinio gyvenamąja aplinka ir veikla; suaugusio mokinio įgalinimas, aktyvinimas, motyvavimas ir skatinimas; pozityvios mokymosi aplinkos sukūrimas; mokymo turinio preinamumo užtikrinimas; grupės procesų ir dinamikos valdymas, ir kt.);
- stebėsenos ir vertinimo veikla (pagalba mokiniams ir grįžtamasis ryšys; konteksto, proceso ir rezultatų įvertinimas);
- konsultavimo ir orientavimo veikla (karjeros informacijos ir kitos informacijos apie darbo aplinką teikimas; karjeros informacijos gavimas; orientavimo ir konsultavimo teikimas);
- finansų valdymo veikla (išteklių ir biudžeto valdymas; finansavimo prašymų rengimas; naudos nustatymas ir paaiškinimas);
- bendroji vadybinė veikla (darbas prisilaikant nustatytų procedūrų; programų stebėseną ir vertinimą; ryšių su kitomis organizacijomis užmezgimas; lobizmas ir derėjimasis, kt.);
- rinkodaros ir viešųjų ryšių veikla (programų rinkodara; vykdomų ir naujų programų poreikio įvertinimas; santykių su išorės bendruomenėmis užmezgimas);

- administracinės paramos veikla (administracinių klausimų sprendimas; darbuotojų ir mokinių informavimas apie administracinius klausimus);
- IKT pagalbos veikla (pagalba kuriant informacinėmis technologijomis paremtas ir mišraus pobūdžio programas; informacinėmis technologijomis paremtų programų vykdymas; vertinimo atlikimas ir palengvinimas internetinėse aplinkose, kt.);
- bendro pobūdžio veikla (darbas su kitais; ryšiai su socialiniu kontekstu, tinklais, suinteresuotomis šalimis ir platesne bendruomene; naujų darbuotojų mokymas, tikslinių grupių pasiekimas).

Suaugusiųjų švietėjo kompetencijos

Projekto partnerių šalyse suaugusiųjų švietėjo kompetencijos nėra reguliuojamos standartais ar aiškiai apibrėžtu suaugusiųjų švietėjo profiliu. Lietuvoje buvo patvirtintas "Andragogo profesinės veiklos aprašas" (2013), kuriame andragogo profesinės kompetencijos buvo priskirtos trimis veiklos sritims: edukacinei, vadybinei ir tiriamajai. Aprašas taip pat apibrėžia būtinąsias bendrąsias kompetencijas. Edukacinės srities kompetencijos apibrėžiamos kaip gebėjimas realizuoti suaugusiųjų mokymo ir mokymosi procesus; vadybinės kompetencijos apima suaugusiųjų mokymosi situacijos analizę, naujų mokymosi situacijų planavimą bei mokymo/si rezultatų vertinimą; tiriamosios veiklos kompetencijos apibrėžiamos kaip mokymosi visą gyvenimą teorijos studijavimas bei teorijos taikymo ir praktinės veiklos analizavimas. Bendrosios kompetencijos yra įvardijamos kaip gebėjimų kompleksas, apimantis iniciatyvumą,

kūrybiškumą, bendradarbiavimo, komunikavimo ir komandinio darbo gebėjimus, gebėjimą reflektuoti savo patirtį, mokytis ir ugdyti savo galias, atnaujinti informaciją ir įgūdžius, ir kt. Gebėjimas naudotis informacinėmis technologijomis yra priskiriamas bendrajai kompetencijai, ypač gebėjimui valdyti informaciją, naudoti IT priemones komunikacijai ir profesinių ryšių plėtojimui nacionaliniu ir tarptautiniu lygmenimis. **Portugalijoje ir Ispanijoje** Portugalijoje ir Ispanijoje yra kelių tipų suaugusiųjų švietėjai, t.y. suaugusiųjų švietėjai su skirtingomis charakteristikomis, priklausančiomis nuo jų darbo konteksto, pasižyminčio skirtingais mokymo ir mokymosi proceso ypatumais. Todėl suaugusiųjų švietėjų kompetencijos nėra apibrėžtos nacionaliniame lygmenyje, ir nėra sukurtas suaugusiųjų švietėjo kvalifikacinis aprašas.

Kalbant bendrais bruožais, projekto partnerių šalyse yra pripažįstama, kad suaugusiųjų švietėjui svarbu turėti kompetencijų šiose srityse: **techninės žinios** (susijusios su mokymo sritimi), **andragogikos žinios** (susijusios su mokymo/si procesu, pritaikytos pagal mokymo kontekstą ir tinkančios konkrečiai suaugusiųjų grupei) ir **technologinės žinios** (susijusios su

skaitmeniniu raštingumu). Pastarosios srities žinios siejamos ne tiek su kompiuterija, kiek su **gebėjimu laisvai naudoti skaitmenines technologijas**, pritaikant jas naudojimo tikslams ir kontekstui. IKT kompetencijos nėra privalomos, todėl mokymasis naudoti IKT priemonės priklauso nuo suaugusiųjų mokytojų asmeninės motyvacijos ir iniciatyvos.

IKT priemonių naudojimas

Projekto partnerių šalyse IKT priemonių naudojimas suaugusiųjų mokymo/si procese yra suprantamas kaip nuotolinio ar internetinio mokymosi galimybė, ypač formaliojo švietimo kontekste. Jis vertinamas kaip lankstesnis būdas suteikti žmonėms platesnes mokymosi galimybes, siekiant tam tikro išsilavinimo ar kvalifikacijos. Dabartiniu laikotarpiu pagrindinės nuotolinio ar internetinio mokymosi priemonės apima virtualią mokymosi aplinką, vaizdo konferencijas ar seminarus, ir atviros prieigos mokymosi išteklius. Projekto partnerių šalyse pastebima akivaizdi tendencija, rodanti, kad didžioji dalis nuotolinio ar internetinio mokymosi vyksta aukštojo mokslo institucijose.

Situacija neformaliojo mokymosi sektoriuje projekto partnerių šalyse skiriasi, kuomet IKT naudojimas susijęs su konkrečia organizacija ir suaugusiųjų švietėjo asmeniniu pasirinkimu. Nors projekto partnerių šalyse suaugusiųjų švietėjų IKT gebėjimai ir jų įvaldymas aiškiai pripažįstamas (Šveicarija, Portugalija), ne visi suaugusiųjų švietėjai turi tokio pat lygio IKT įgūdžius ir žinias, ir tai savo ruožtu daro įtaką jų mokymo metodikai bei mokymo kursų patrauklumui. Kita vertus, visose projekto partnerių šalyse vis plačiau naudojami e-mokymosi kursai.

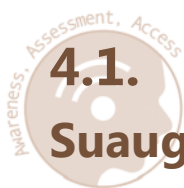
Vis auga EPALE (suaugusiųjų mokymosi elektroninės platformos) veiklos populiarumas bei suaugusiųjų švietėjų ir suaugusiųjų švietimo organizacijų dalyvavimas joje.

04

Suaugusiųjų švietėjo profilis projekto partnerių šalyse

Šios ataskaitos turinys remiasi informacija, gauta atlikus apklausą pagal AAA-StepUp-IKT projekte parengtą klausimyną, kuriuo buvo siekiama surinkti duomenis apie tai, kaip suaugusieji mokiniai naudoja IKT. Klausimynas susideda iš trijų skyrių. Pirmasis skyrius (1-6 klausimas) skirtas apibūdinti suaugusiųjų švietimo populiaciją. Surinkti duomenys leidžia apibūdinti suaugusiųjų švietėjų profesinės veiklos ypatumus, jų funkcijas ir svarbias kompetencijas. Antrasis skyrius (7-11 klausimas) leidžia išryškinti IKT svarbą suaugusiųjų švietėjų darbe. Surinkti duomenys pagrindžia IKT reikšmę suaugusiųjų švietėjų darbe bei pateikia įrodymus, leidžiančius nustatyti, kokių įgūdžių reikia suaugusiųjų švietėjams, siekiant naudoti IKT įvairiose profesinės veiklos srityse. Paskutinis skyrius klausimų (11-13) orientuotas į IKT naudojimą šešiose suaugusiųjų švietėjų veiklos srityse. Surinkti duomenys leidžia įvertinti IKT naudojimą šiose srityse bei išskirti kompetencijas, kurias suaugusiųjų švietėjai turi įgyti, siekdami efektyviai naudoti IKT visose šešiose srityse.

4.1. Suaugusiųjų švietėjo profilis

Apklausos duomenų analizė leido apibūdinti suaugusiųjų švietėjus projekto partnerių šalyse.

Didžioji dalis respondentų **Belgijoje** buvo moterys (75,2 proc.), kai tuo tarpu vyrai sudarė tik ketvirtadalį (25,8 proc.). Šis faktas rodo kiek per didelį moterų darbuotojų atstovavimą. Penktadalis respondentų (19,4 proc.) buvo jaunesni nei 30 metų amžiaus, beveik trečdalis (29 proc.) buvo 31-40 metų amžiaus, daugiau nei trečdalis (35,5 proc.) buvo 41-50 metų amžiaus ir tik 16,1 proc. buvo vyresni nei 51 metų amžiaus. Didžioji dalis apklausos dalyvių turėjo virš 10 metų suaugusiųjų švietėjo darbo patirties (41,9 proc.); šiek tiek mažesnė dalis (35,5 proc.) turėjo 5-10 metų patirties. 41,9 proc. dirbo su socialinės rizikos grupėmis; 29 proc. mokė olandų kalbos kaip antrosios kalbos ir 41,9 proc. respondentų dėstė "Antrosios mokymosi galimybės" programose. Iš esmės tai susiję su centrų geografine padėtimi ir nelanksčiu pobūdžiu - centrams neleidžiama keisti, papildyti ar atsisakyti programų savo nuožiūra. 10 proc. mokytojų dirba su vyresnio amžiaus mokiniais, 32,3 proc. moko kalbų, nors lieka neaišku, ar olandų kalbą kaip antrąją kalbą dėstantys mokytojai priskyrė save šiai kategorijai. Visi apklausos dalyviai Flandrijoje

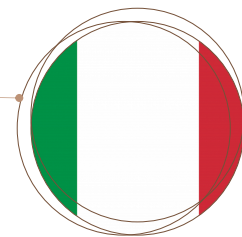
(100 proc.) pabrėžė socialines ir dėstymo kompetencijas kaip pačias svarbiausias. Andragoginių kompetencijų svarbą nurodė 41,9 proc. dalyvių, IKT kompetencijų – 45,2 proc. dalyvių. Pažintinės kompetencijos (25,8 proc.) ir asmeninės kompetencijos (22,6 proc.) buvo suvokiamos kaip (santykinai) mažiau svarbios. 48,4 proc. respondentų pažymėjo, kad jie norėtų pagerinti IKT įgūdžius. Natūralu, kad pastebima reikšminga koleriacija su dalyvių grupe, nurodžiusia IKT kompetencijas kaip svarbias. Pageidaujamų kompetencijų sąrašė antrąją vietą užima dėstymo kompetencijos (41,9 proc.) ir andragoginės kompetencijos (35,5 proc.). Pastarosios gali būti susijusios su mažu profesinio mokytojų parengimo prieinamumu suaugusiųjų švietėjams. Dauguma suaugusiųjų švietėjų didaktinio pasirengimo reikalavimus įvykdė tradicinio bendrojo vidurinio lavinimo lygmenyje. IKT svarba suaugusiųjų švietimui daugeliui respondentų yra savaime suprantama: 54,8 proc. respondentų mano, kad IKT yra svarbios suaugusiųjų švietime, 41,9 proc. respondentų mano, kad jos labai svarbios. Tokią pat procentinę išraišką gauname respondentų atsakymuose į klausimą

ar jie mano, kad IKT gali pagerinti suaugusiųjų švietimo efektyvumą - 54,8 proc. respondentų sutinka, 41,9 proc. respondentų visiškai sutinka. Tačiau 22,6 proc. respondentų nurodė, kad jie retai naudoja IKT suaugusiųjų mokyme/si, kas gali būti siejama su klausimo ir/ar teigiamų

atsakymų formuluote. 58,1 proc. respondentų kartais naudoja IKT, 12,9 proc. respondentų visada naudoja.

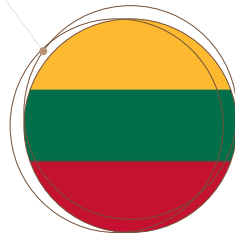
Tiriamųjų imtis **Italijoje** buvo atstovaujama daugiausia moterų (67,86 proc.) ir didžioji dalis apklausos dalyvių buvo 41-50 metų amžiaus (35,71 proc.). Beveik pusė visų respondentų turėjo virš 10 metų suaugusiųjų švietėjo darbo patirties (42,86 proc.), virš pusės jų buvo dirbę formaliajame suaugusiųjų švietime vidurinės mokyklos lygmenyje (53,57 proc.) su jaunais suaugusiais (50 proc.) ir socialinės rizikos grupių suaugusiais (46,43 proc.). Dauguma respondentų buvo mokytojai, mokymo centrų specialistai, universitetų dėstytojai, įdarbinimo agentūrų darbuotojai, karjeros ekspertai, verslo ekspertai ir kt. Italų suaugusiųjų švietėjai atlieka tokias veiklas: italų kalbos ir literatūros, istorijos, IKT, anglų kalbos ir verslo anglų kalbos mokymas, tyrimai, konsultacijos, orientavimas, socialinių ekonominių projektų vadyba, inovacijų konsultacijos, aktyvios darbo paieškos ir konsultavimas darbo rinkoje, laboratorinės užduotys, turizmo įstatymų mokymas, planavimo mokymas, praktika, civilinės saugos mokymai, startuolių mokymai, verslo įmonės, drobės verslo modeliai, verslo planavimas. Pagrindinis sunkumas su kuriuo susiduria suaugusiųjų švietėjai – mokinių susidomėjimo ir motyvacijos stoka. Kiti sunkumai: nepakankamos technologinės priemonės, inovacinė politika, užkertanti kelią Italijos įmonių augimui ir konkurencingumo didėjimui, taip pat daranti įtaką švietimo sektoriui; sunkumai praradus darbą rasti naują; valstybės institucijų nesidomėjimas suaugusiųjų švietimu; nepakankami IKT įgūdžiai; sunkumai bendraujant su užsieniečiais; nevienodas pradedančių mokyti žinių lygis; sunkumai planuojant mokymo dalykus siejant juos su darbo rinkos tendencijomis. Kompetencijų svarbos

sėkmingam darbui su suaugusiais požiūriu beveik visi respondentai nurodė socialines kompetencijas (96,43 proc.) ir dėstyto kompetencijas (85,71 proc.) kaip pačias svarbiausias; toliau seka IKT kompetencijos (67,86 proc.), asmeninės kompetencijos (64,29 proc.), pažintinės kompetencijos (53,57 proc.) ir andragoginės kompetencijos (46,43 proc.).

Tiriamųjų imtis **Lietuvoje** buvo atstovaujama daugiausia moterų (81 proc.), kadangi ši tendencija apibūdina tipiška moterišką suaugusiųjų švietėjų populiaciją Lietuvoje. Pagrindinė dalis apklausos dalyvių buvo 41-50 metų amžiaus (42,9 proc.). Ši tendencija taip pat atspindi Lietuvos suaugusiųjų švietimo populiacijos situaciją Lietuvoje, kuomet ją daugiausiai atstovauja vyresni žmonės. Šis faktas įrodo prielaidą, kad suaugusiųjų švietėjo profesija Lietuvoje sensta, todėl reikia pritraukti daugiau jaunų žmonių. Atitinkamai, didžioji respondentų dalis (81 proc.) turėjo virš 10 metų suaugusiųjų švietėjo darbo patirties. Apklausos dalyviai buvo beveik tolygiai pasiskirstę tarp suaugusiųjų švietimo sektorių: 61 proc. dalyvavo neformaliajame švietime; 52 proc. dalyvavo formaliajame švietime. Tiriamųjų imtis buvo atstovaujama daugiausia dirbančiųjų tęstiniame suaugusiųjų mokyme (38,1 proc.) ir neformaliajame švietime (33,3 proc.). Pagrindinė dalis apklausos dalyvių (76,2 proc.) nurodė dirbantys su 25-60 metų

amžiaus tiksline grupe. Apibendrinant galima teigti, kad dauguma Lietuvos respondentų buvo suaugusiųjų mokyklų, profesinio rengimo centrų mokytojai, universitetų dėstytojai ir kt. Lietuvos apklausos dalyviai atlieka tokias veiklas: paskaitų skaitymas ir mokymas, individualus konsultavimas, mokymo medžiagos parengimas, karjeros konsultavimas, dalyko dėstyimas, neformaliojo suaugusiųjų švietimo planavimas ir organizavimas, naujų mokinių pritraukimas, rinkodaros veikla, neformaliojo suaugusiųjų švietimo veiklos koordinavimas rajone, suaugusiųjų švietimo kokybės tyrimai, suaugusiųjų švietimo renginių organizavimas (seminarai, stažuotės, bendraamžių mokymas, kt.), darbas su bendruomene, informavimo apie suaugusiųjų švietimo galimybes valdymas ir sklaida, bendradarbiavimas su socialiniais dalininkais (darbo rinkos tarnyba) ir suaugusiųjų švietimo programų kūrimas, suaugusiųjų švietimo projektų kūrimas ir įgyvendinimas, mokymosi aplinkos kūrimas, kt. Tarp pagrindinių problemų, su kuriomis susiduria savo

profesinėje veikloje, Lietuvos apklausos dalyviai nurodė nepakankamus gebėjimus dirbti su skaitmeninėmis priemonėmis ir taikyti jas mokymo/si procese. Be to respondentai pabrėžė IT kompetencijos poreikį taikant technologijas mokymo proceso planavime ir vertinime, darbe su mokiniais ir mokymosi išteklių kūrimu. Kompetencijų svarbos sėkmingam darbui su suaugusiais požiūriu

beveik visi respondentai nurodė IKT kompetencijas (85,7 proc.), socialines kompetencijas (81 proc.) ir andragogines kompetencijas (81 proc.) kaip pačias svarbiausias; toliau sekė asmeninės kompetencijos (71,4 proc.), dėstymo kompetencijos (61,9 proc.) ir pažintinės kompetencijos (47,6 proc.).

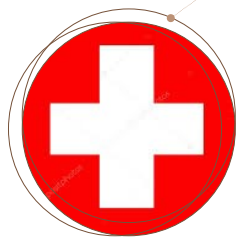
Tiriamųjų imtis **Portugalijoje** buvo atstovaujama daugiausia moterų (62,2 proc.). Didžioji dauguma respondentų (37,8 proc.) buvo 41-50 metų amžiaus. Didžioji dauguma respondentų turėjo virš 10 metų suaugusiųjų švietėjo darbo patirties. Didžioji dauguma respondentų (41,6 proc.) nurodė, kad dirbo formaliajame švietime, kai tuo tarpu 36,3 proc. tobulino profesinę veiklą įvairiuose kontekstuose, suvokiamuose kaip formalaus švietimo kontekstai, susiję su mokymo programomis, suteikiančiomis bendrojo lavinimo mokyklos diplomą ir/ar profesinį išsilavinimą ir mokymą kaip pradinį ir kaip tęstinį mokymą. Du trečdaliai respondentų dirbo su dirbančiais suaugusiais mokiniais (70 proc.), kai tuo tarpu pusė jų (50,3 proc.) dirbo su jaunais suaugusiais, nedalyvaujančiais darbo rinkoje, ir 49,9 proc. respondentų dirbo su bedarbiais. Dauguma respondentų nurodė problemas ir iššūkius, kylančius dirbant su suaugusiais. Dažniausiai minima suaugusiųjų motyvacijos stoka, toliau seka mokymosi sunkumai, susiję su bendrojo lavinimo dalykais – matematika, portugalų kalba, anglų kalba kaip užsienio kalba, ar techniniais dalykais, kuomet turinys susijęs su tam tikromis darbo vietomis. Kiti sunkumai - suaugusiųjų priešinimasis mokymuisi, ypač patyrusių nedarbą tarpe, heterogeniškas mokinių grupių pobūdis kai kuriose mokymosi formose. Taip pat buvo nurodoma IKT naudojimo stoka. Didžioji dauguma respondentų manė, kad socialinės kompetencijos (82,2 proc.), mokymo kompetencijos (68 proc.) ir skaitmeninės kompetencijos (58,9 proc.) yra esminės sėkmingai dirbančiam suaugusiųjų švietėjui. 36,9 proc. respondentų nurodė skaitmenines kompetencijas kaip kompetencijas, kurias jie norėtų tobulinti; toliau sekė socialinės kompetencijos (23,7 proc.) ir mokymo kompetencijos (15,8 proc.). Apklausos duomenys rodo, jog skaitmeninės kompetencijos yra laikomos labiausiai reikalingomis suaugusiųjų švietėjui.

Tiriamųjų imtis **Ispanijoje** pagal amžiaus grupes: 35 proc. buvo 31-40 metų amžiaus, pagal respondentų lytį – 70 proc. moterys ir 30 proc. vyrai. Pagal patirtį - 37 proc. turėjo virš 10 metų suaugusiųjų švietėjo darbo patirties, 37 proc. turėjo mažiau nei 5 metų patirtį. Apklausa rodo, kad 50 proc. respondentų dirba neformaliojo suaugusiųjų švietimo sektoriuje, 40 proc. dirba formaliajame ir neformaliajame suaugusiųjų švietime. Pagal tikslines grupes - 30 proc. dirba su jaunais suaugusiais (<25 metų amžiaus); 24 proc. dirba su vyresnio amžiaus suaugusiais (>60 metų amžiaus). Suaugusiųjų

švietėjui svarbių kompetencijų vertinimo seka pagal reikšmingumą: 1 - socialinės kompetencijos, 2 - mokymo kompetencijos, 3 - IKT kompetencijos, 4 - asmeninės kompetencijos, 5 - pažintinės kompetencijos, 6 – andragoginės kompetencijos.

Kompetencijų, kurias respondentai norėtų tobulinti seka: IKT kompetencijos (34,1 proc.), pažintinės kompetencijos (18,2 proc.), socialinės ir dėstyto kompetencijos (po 13,6 proc.), andragoginės kompetencijos (11,4 proc.), asmeninės kompetencijos (9,1 proc.).

Tiriamųjų imtis **Šveicarijoje** buvo atstovaujama daugiausia vyrų (64,71 proc.). 29,41 proc. buvo 31-40 metų amžiaus. Didžioji dauguma respondentų turėjo virš 10 metų suaugusiųjų švietėjo darbo patirties (70,59 proc.). Didžioji dauguma respondentų dirbo formaliajame suaugusiųjų švietime aukštojo mokslo lygmenyje (76,47 proc.) su įvairiomis suaugusiųjų mokinių kategorijomis, tačiau dažniausiai specialistais, kurie dalyvauja specializacijos ar persikvalifikavimo mokymuose, ir jaunais suaugusiais. Didžioji dauguma respondentų buvo mokytojai, universiteto dėstytojai, mokymo centrų darbuotojai, kt. Apklausoje dalyvavę Šveicarijos suaugusiųjų švietėjai atlieka įvairias veiklas: dauguma dėsto IKT technologijas, kiti moko italų kalbos, pedagogikos, komunikacijos įgūdžių, streso ir konfliktų valdymo, žmogaus ir kompiuterio sąveikos, kt. Kitos paminėtos veiklos: mokymo turinio apibrėžimas, mokymo planavimas, nuotolinis mokymas/is, kt. Vienas patiriamas sunkumas yra studentų susidomėjimo ir motyvacijos palaikymas. Kitas iššūkis – pritaikyti mokymo būdą ir darbo krūvį tiems studentams, kurie tuo pačiu metu yra ir dirbantys. Kiti respondentai skundėsi, kad studentai neįvykdo pagrindinių dalyvavimo mokymuose reikalavimų, taip pat trūksta laiko

perduoti žinias ir kompetencijas. Kompetencijų svarbos sėkmingam darbui su suaugusiais požiūriu visi respondentai nurodė dėstyimo kompetencijas (100 proc.) ir dauguma pasirinko socialines kompetencijas (88,24 proc.) kaip svarbiausias, toliau sekė IKT kompetencijos (70,59 proc.), asmeninės kompetencijos (64,71 proc.), andragoginės kompetencijos (52,94 proc.), pažintinės kompetencijos (29,41 proc.).

Apibendrinimas:

- Apklausos duomenų analizė leido apibūdinti suaugusiųjų švietėjų populiaciją projekto partnerių šalyse. Apibendrinant pagrindines demografines tendencijas, galima teigti, kad suaugusiųjų švietėjų populiaciją projekto partnerių šalyse daugiausia atstovauja moterys ir dauguma respondentų priklauso "41-50 metų amžiaus" grupei. Didžioji dauguma respondentų yra labai patyrę, kadangi turi virš 10 metų suaugusiųjų švietėjo darbo patirties. Didžioji dauguma respondentų dirba formaliajame švietime ir neformaliajame švietime.
- Pagrindiniai sunkumai, su kuriais susiduria suaugusiųjų švietėjai projekto partnerių šalyse – besimokančiųjų susidomėjimo ir motyvacijos stoka; taip pat pripažįstamos netinkamos technologinės priemonės ir inovacinė politika užkertančios kelią Italijos įmonių augimui ir konkurencingumo didėjimui ir švietimo sektoriui apskritai; sunkumas rasti naują darbą tiems, kas jį prarado; valstybės institucijų nesidomėjimas suaugusiųjų švietimu; IKT įgūdžių trūkumas; darbo su skaitmeninėmis priemonėmis ir jų panaudojimo mokymosi procese įgūdžių stoka, kt.
- Dauguma respondentų projekto partnerių šalyse lemiamomis sėkmingam suaugusiųjų švietėjo darbui kompetencijomis laiko socialines kompetencijas, mokymo kompetencijas ir skaitmenines kompetencijas.

IKT naudojimas ir svarba

Antrasis klausimyno skyrius leido nustatyti IKT poreikį ir svarbą suaugusiųjų švietėjų darbe projekto partnerių šalyse .

Beveik visi respondentai projekto partnerių šalyse mano, kad IKT vaidmuo suaugusiųjų švietime yra svarbus ir beveik visi sutinka, kad IKT pagerina suaugusiųjų mokymosi efektyvumą. Kalbant apie IKT kompetencijų ir priemonių įgyvendinimą, beveik du trečdaliai respondentų projekto partnerių šalyse visada naudoja IKT savo darbe.

Didžioji dauguma respondentų visose projekto partnerių šalyse naudoja IKT internete ieškodami informacijos mokymosi medžiagai parengti, bendrauti internete su suaugusiais mokiniais, ieškodami internete mokymosi medžiagos ar išteklių, kuriuos suaugusieji mokiniai naudos mokymosi procese. Kita veikla susijusi su medžiagos parsisiuntimu / patalpinimu / ieškojimu virtualioje mokymosi aplinkje / mokymosi platformose, pratybų ir užduočių parengimu suaugusiems mokiniams; taikomųjų programų naudojimu parengti mokymosi medžiagą / prezentacijas mokymo procesui, kt. "Kiti atsakymai" pasirinkime respondentai paminėjo "tam tikrų mokymo programų ar taikomųjų programų naudojimas mokymosi tikslams", "namų darbų užduotys su tam tikromis programomis", kt .

Didžioji dauguma respondentų projekto partnerių šalyse IKT naudojimą laiko svarbiu mokymuisi bendraamžių mokymosi bendruomenėse ar grupėse, taip pat naudojant tam tikrą įrangą (pvz., interaktyvią lentą, nešiojamąjį kompiuterį, kt.). Projekto partnerių šalyse apklausos dalyviai IKT naudojimą mano esant svarbiu mokymuisi (kaip sukurti svetainę / pradinį puslapį, vaizdo konferenciją, kt.); IKT naudojimas pagal dalyko pobūdį: praktiniai užsiėmimai, simuliacijos, kt.; multimedija (skaitmeninė vaizdo ir garso įranga, kt.

4.3. IKT naudojimas 6 srityse

Trečias klausimyno skyrius buvo skirtas išryškinti IKT naudojimo 6 srityse tendencijas.

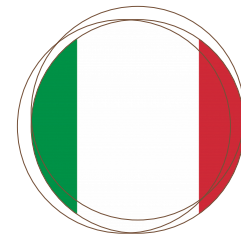
Belgijoje respondentų buvo paklausta apie IKT įgūdžių svarbą. 61,3 proc. respondentų nurodė naudojančius internetą mokymo proceso metu, 41,9 proc. nurodė naudoją specialią įrangą, 61,3 proc. nurodė naudojančius IKT mokymesi (nors kai kurie prie šio punkto padėjo klaustuką), 64,5 proc. nurodė multimedijas kaip svarbias. Dalyvavimas (internetinėse) profesinėse praktikos bendruomenėse ar bendraamžių mokymosi bendruomenėse atsilieka: tik 25,8 proc. respondentų pažymėjo šį pasirinkimą. Paklausti kurioje mokymo proceso srityje (etape) naudoja IKT, respondentai atsakė: 64,5 proc. KARTAIS naudoja IKT mokymo turinio planavimui (jie naudoja šablonus); 64,5 proc. RETAI naudoja IKT mokinių poreikių nustatymui, bet 51,1 proc. norėtų daugiau mokymų šioje srityje; 32,3 proc. KARTAIS naudoja IKT mokymo turinio projektavimui; 71 proc. DAŽNAI naudoja IKT mokymo vadovėlių ir dalijamosios medžiagos kūrimui (dažniausiai jie naudoja MS WORD ir MS Powerpoint) ir tik 25,8 proc. norėtų

daugiau mokytis šioje srityje; 77,4 proc. DAŽNAI naudoja IKT įgyvendindami mokymus, galbūt pasinaudodami internetinės mokymo platformos prieinamumu visiems studentams, tame tarpe ir tiems, kurie neturi savo kompiuterio (atviro mokymosi centruose kiekviena suaugusiųjų švietimo institucija privalo suteikti studentams pagal įstatymo reikalavimus). Dauguma auditorijų suaugusiųjų mokymo centruose turi projektorius ir interaktyvias lentas.

Pastaroji priemonė dažnai reikalauja tolesnio mokymosi (64,5 proc.). 77,4 proc. VISADA naudoja IKT mokymų kokybės įvertinimui. Tampa aišku, kad Flandrijoje suaugusiųjų švietėjai IKT laiko svarbiomis. Suaugusiųjų švietėjai nėra vienodai gerai susipažinę su IKT naudojimu visose 6 mokymo/si proceso srityse (etapuose). Suaugusiųjų švietėjų naudojamų priemonių skaičius (tinklapiai, taikomosios programos, platformos) yra gana ribotas. Tik nedaugelis imasi aktyviai tyrinėti galimybes ir tik nedidelė dalis IKT galimybių yra naudojama aktyviai.

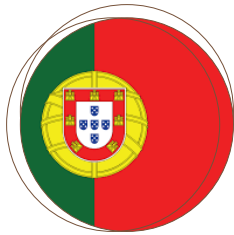
Italijoje beveik visi respondentai IKT naudojimą mokymesi (IKT naudojimas pagal dalyko pobūdį: praktiniai užsiėmimai, simuliacijos, kt.) laiko svarbiu, taip pat mokymo procese naudoja internetą (pvz., kaip sukurti svetainę / pradinį puslapį, vaizdo konferenciją, kt.). Respondentai norėtų daugiau mokymų šiose srityse: 59,26 proc. - IKT naudojimas mokymosi rezultatų įvertinime ir mokymų kurso kokybės įvertinime; 51,85 proc. - IKT naudojimas mokymų įgyvendinime; 48,15 proc. - IKT naudojimas mokymo turinio planavime. Dažniausiai naudojamos IKT priemonės yra internetas, kompiuteris, e-mokymosi platformos ir interaktyvios lentos. Taip pat naudojami socialiniai tinklai, Whatsapp, Microsoft Office, vaizdo medžiaga ir įvairios kompiuterinės programos.

Lietuvoje "dažnai naudojamos IKT" procentinė išraiška kiekvienoje srityje yra tokia: 74,9 proc. naudoja IKT mokymo turinio projektavimui; 63,16 proc. naudoja IKT mokymo turinio planavimui; 57,21 proc. naudoja IKT mokymo kurso įgyvendinimui; 49,4 proc. naudoja IKT kurdami vadovėlius, dalijamąją medžiagą ir pratybas. Planuodami mokymų turinį, Lietuvos dalyviai norėtų gebėti naudoti įvairias virtualias aplinkas, tokias kaip Moodle, atvirosius švietimo išteklius, skaitmenines mokymosi platformas, specialias taikomas programas skirtas mokymuisi, Google Apps, kt. Poreikių vertinimui apklausos dalyviai norėtų gebėti naudoti skaitmeninius klausimynus, skaitmenines poreikių vertinimo priemones, Google Apps, kt. Projektuodami mokymo turinį, Lietuvos suaugusiųjų švietėjai norėtų gebėti naudoti atvirus švietimo išteklius, Moodle, Google Apps. Kurdami mokymo medžiagą, dalyviai norėtų gebėti naudoti

Moodle, įvairias grafines–tekstines priemones. Įgyvendindami mokymus, respondentai norėtų naudoti skaitmeninius prietaisus, taikomas mokymuisi skirtas programas, virtualias mokymosi aplinkas. Vertindami mokymosi procesą, jie norėtų gebėti naudoti specialias skaitmenines priemones. Respondentai norėtų daugiau mokymų šiose srityse: IKT naudojimas mokymosi rezultatų įvertinime ir mokymų kurso kokybės įvertinime (66,7 proc.); IKT naudojimas mokymų įgyvendinime (61,5 proc.); IKT naudojimas mokymo turinio planavime (47,6 proc.); IKT naudojimas suaugusių mokinių poreikių įvertinime (52,4 proc.); IKT naudojimas mokymo turinio projektavime (66,7 proc.); IKT naudojimas kuriant vadovėlius, dalijamąją medžiagą ir pratybas (57,1 proc.). Dažniausiai naudojamos IKT priemonės yra internetas, kompiuteris, e-mokymosi platformos ir interaktyvios lentos.

Portugalijoje 93,5 proc. apklausos dalyvių naudoja IKT mokymo turinio planavimui; 82,2 proc. naudoja IKT suaugusių mokinių poreikių įvertinimui; 94,2 proc. naudoja IKT mokymo turinio projektavimui. IKT naudojimas suaugusių mokinių poreikių įvertinimui (82,2 proc.) ir rezultatų įvertinimo tikslams (82,5 proc.) – tai žemiausi rezultatai, kurie rodo, jog šios dvi sritys nusipelno tam tikro

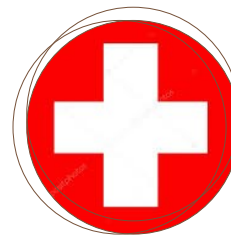
dėmesio pateikiant konkrečius pasiūlymus kaip IKT gali būti panaudotos kuriant mokymo programas. Paprašius nurodyti sritis, kuriose norėtų tolesnio mokymo apie skaitmeninių technologijų naudojimą, pagal respondentų atsakymus išsiskyrė trys sritys. Pirma, naudojimas veiklos rūšių ir pratybų kūrimo; antra, naudojimas mokymo turinio projektavime ir, galiausiai, naudojimas mokymų įgyvendinime.

Ispanijoje reikšmingiausi duomenys yra šie: 94,7 proc. dalyvių dažnai naudoja IKT mokymo turinio planavimui; 37,5 proc. kartais naudoja IKT suaugusių mokinių poreikių įvertinimui; 72,2 proc. dažnai naudoja IKT mokymo turinio projektavimui; 83,3 proc. dažnai naudoja IKT kurdami vadovėlius, dalijamąją medžiagą ir pratybas. Rezultatai pagal sritis, kuriose dalyviai norėtų mokymų, rodo, kad nėra didelių skirtumų

tarp visų 6 sričių – dalyviai rodo panašų domėjimąsi visomis sritimis - "mokymo turinio projektavimui" teikiama pirmenybė, toliau seka "mokymo kurso įgyvendinimas" ir "vadovėlių, dalijamosios medžiagos ir pratybų kūrimas". Žemiausi skaičiai siejasi su "mokymo turinio planavimu", "suaugusių mokinių poreikių įvertinimu" ir "rezultatų/kokybės įvertinimu" (abi pastarosios sritys vertinamos vienodai).

Dauguma respondentų **Šveicarijoje** pačiu svarbiausiu IKT įgūdžiu laiko "kaip naudoti IKT mokymesi (IKT naudojimas pagal dalyko pobūdį: praktiniai užsiėmimai, simuliacijos, kt.)", toliau seka "kaip naudoti multimedijų priemones (skaitmeninė vaizdo ir garso įranga, kt.)", "kaip naudoti specialią įrangą (pvz., interaktyvi lenta, nešiojamas kompiuteris, kt.)", "kaip naudoti internetą mokymosi procese (pvz., kaip sukurti svetainę / pradinį puslapį, vaizdo konferenciją, kt.)"; "kaip dalyvauti bendraamžių mokymosi bendruomenėse ar grupių darbe su kitais suaugusiųjų švietėjais" laikomas mažiau svarbiu. IKT dažnai naudojamos "mokymo kurso įgyvendinimui" (100 proc.), toliau seka "mokymo turinio planavimui" (82,35 proc.), "mokymo turinio projektavimui" (70,59 proc.), "kuriant vadovėlius, dalijamąją medžiagą ir pratybas" (70,59 proc.) ir "mokymosi rezultatų vertinimui ir mokymo kurso kokybės įvertinimui" (52,94 proc.). IKT mažai naudojamos "poreikių įvertinimui". Sritis, kuriose respondentai norėtų daugiau mokymų: IKT naudojimas mokymų įgyvendinime (47,06 proc.), IKT naudojimas suaugusių mokinių poreikių įvertinime (47,06 proc.). Kaip dažniausiai naudojamas IKT priemones respondentai nurodė technologinius įrenginius, tokius kaip kompiuteris, planšetė, projektorius, interaktyvi lenta, ir programinės įrangos priemones, tokias kaip e-mokymosi platformos (Moodle), taikomosios priemonės skirtos kurti ir perteikti mokymo turinį (Powerpoint, Video editor, Microsoft Word, YouTube, Web site, duomenų bazės, MOOC kt.), ir socialinius tinklus (Whatsapp, ResearchGate, kt.). Ateityje kai kurie respondentai norėtų naudoti IKT siekdami paskatinti sąveiką ir grįžtamąjį ryšį realiu laiku užsiėmimų metu bei virtualios realybės priemones.

Apibendrinimas:

- Projekto partnerių šalių respondentai teigė, kad trys svarbiausi įgūdžiai suaugusiųjų švietėjui yra kaip naudoti specialią įrangą, kaip naudoti IKT mokymesi, kaip naudoti multimedijas .
- Planuojant tolesnius projekto rezultatus, ir ypač rengiant ir įgyvendinant modulinę mokymo programą, turi būti atsižvelgiama į šią informaciją bei respondentų išreikštus tolesnio IKT mokymosi pageidavimus (siejant su 6 sritimis).
- Dalyviai patvirtino, kad jie norėtų mokymų visose IKT srityse, bet labiausiai mokymo turinio projektavimo, mokymų įgyvendinimo, vadovėlių/dalijamosios medžiagos/pratybų kūrimo srityse (pagal nurodytą eiliškumą).

Išvados ir rekomendacijos

Visose projekto partnerių šalyse gauti rezultatai rodo, kad suaugusiųjų švietėjams, dalyvavusiems šioje apklausoje, IKT kompetencijos yra labai svarbios. Iš tiesų, didžioji dauguma respondentų pritarė, kad skaitmeninės technologijos padeda suaugusiųjų mokymuisi ir nurodė, kad dažnai naudoja IKT savo praktikoje. Lyginant su ktomis nurodytomis kompetencijomis, skaitmeninės kompetencijos užima trečią pagal svarbą vietą daugiau nei pusėje atsakymų. Tačiau atsakydami į klausimą kokį vaidmenį skaitmeninės technologijos vaidina suaugusiųjų švietime projekto partnerių šalyse, didžioji dauguma teigė, kad IKT yra labai svarbios ir svarbios.

Apklaustos rezultatai parodė, kad nepakankami IKT įgūdžiai nėra vertinami kaip didelė problema, tačiau mokytojų ir mokinių kompetencijų gerinimas yra laikomas svarbiu. Respondentai taip pat pripažino, kad jiems trūksta IKT įgūdžių ir nurodė, kad tobulintų savo kompetencijas, pirmiausia siekdami geriau suvokti IKT naudojimą mokymosi rezultatų vertinime ir mokymo kurso kokybės įvertinime .

Projekto partnerių šalių respondentai teigė, kad trys svarbiausi įgūdžiai suaugusiųjų švietėjui yra šie: kaip naudoti specialią įrangą, kaip naudoti IKT mokymesi, kaip naudoti multimedijas. Planuojant tolesnius projekto rezultatus, ir ypač rengiant ir įgyvendinant modulinę mokymo programą, turi būti atsižvelgiama į šią informaciją bei respondentų išreikštus tolesnio IKT mokymosi pageidavimus (siejant su 6 sritimis). Dalyviai patvirtino, kad jie norėtų mokymų visose IKT srityse, bet labiausiai mokymo turinio projektavimo, mokymų įgyvendinimo, ir mokymo vadovėlių/dalijamosios medžiagos/pratybų kūrimo srityse (pagal nurodytą eiliškumą).

Apibendrinant galima teigti, kad kuriant suaugusiųjų švietėjui skirtą mokymo programą ir tobulinant atviros prieigos išteklius (OER), reikėtų atsižvelgti į šiuos dalykus, siejamus su apklausos rezultatais:

- 1.** Turėtų būti ištirtos prieinamų skaitmeninių priemonių edukacinės galimybės, jeigu suaugusiųjų švietėjas nori pagerinti savo profesinę ir pedagoginę praktiką .
- 2.** Suaugusiųjų mokymosi poreikių ištyrimas ir paties mokymo įvertinimas – tai dvi sritys, kurioms turi būti skirtas dėmesys, siekiant parengti konkrečius pasiūlymus ką ir kaip galima veikti su IKT priemonėmis.
- 3.** Skaitmeninių technologijų įvairovė, kurią nurodė suaugusiųjų švietėjai, ir jų stipri sąsaja su internetinėmis ir Web 2.0 priemonėmis skatina parengti veiklos su šio tipo priemonėmis pasiūlymų įvairovę.
- 4.** Ši įvairovė turėtų sietis ne tik su skirtingomis suaugusiųjų švietėjo veiklos sritimis, bet taip pat ir su konkrečiais poreikiais, kuriuos nurodė suaugusiųjų švietėjai - kandidatai šiems mokymo kursams.
- 5.** Parengiamoji diagnostinė veikla, siekiant išsiaiškinti suaugusiųjų švietėjų žinias ir įgūdžius prieš pradėdant mokymosi programą, gali tapti strategija, įtraukiama į programos projektavimą, siekiant kiekvienu konkrečiu atveju atlikti būtinus pritaikymus.
- 6.** Mažesnė nurodyta skaitmeninių komunikacijos priemonių naudojimo procentinė dalis leidžia manyti, kad projektuojant mokymus suaugusiųjų švietėjams, ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas skaitmeninėms technologijoms, leidžiančioms naudoti komunikaciją ir interakciją kaip bendravimą tarp mokytojo ir mokinių skatinančią priemonę, ar kaip priemonę, skatinančią interakciją ir bendradarbiavimą tarp mokinių virtualiuose ir internetiniuose kontekstuose.
- 7.** Dėl tos pačios priežasties, skatinimas naudoti internetines platformas kaip pagalbą mokymui gali tapti elementu, į kurį atsižvelgiama šiame projekte kuriant mokytojams skirtą programą.

05

Mokymo sritys

Šiame skyriuje pateikiami šešių mokymo sričių ir skaitmeninių kompetencijų, kurias suaugusiųjų švietėjai turėtų ugdyti, aprašymai:

- 1) Mokymo planavimas ir koordinavimas,
- 2) Mokymo poreikių įvertinimas.
- 3) Mokymo turinio projektavimas,
- 4) Mokymo turinio kūrimas,
- 5) Mokymo įgyvendinimas
- 6) Mokymo įvertinimas.

Mokymo planavimas ir koordinavimas

Aprašymas

Suaugusiųjų mokymo koordinavimas turi daug dimensijų, kurių didžiąją dalį aptarsime tolesniuose poskyriuose.

Tipinės mokymo koordinatoriaus suaugusiųjų švietime pareigybinės instrukcijos (įskaitant verslo įmonių aplinką) gali apimti keletą iš šių elementų:

- Nustatyti žinių ir įgūdžių spragas, kurioms reikia papildomų mokymų;
- Sukurti (metinį) mokymų planą skirtingoms tikslinėms grupėms;
- Suprojektuoti ir sukurti atitinkamas mokymo programas (užsakyti ar sukurti savo įstaigoje);
- Valdyti mokymo infrastruktūrą ir įrangą;
- Parinkti tinkamus mokymo metodus (apimant (bet neapsiribojant) tiesioginį/ mišrų/ nuotolinį mokymąsi, tradicinę pamokų formą, simuliacijas, mentorystę, mokymą darbo vietoje, profesinės kvalifikacijos tobulinimą);
- Taikyti veiksmingus suaugusiųjų švietimo principus ir domėtis naujais mokymo metodais ir būdais (žaidiminius mokymas ...);
- Kurti, rengti ir/ar pirkti mokomąją medžiagą;
- Įtraukti ekspertus į mokymo projektavimą; prireikus organizuoti mokytojų rengimą;
- Teikti informaciją (potencialiems) mokiniams;
- Surinkti grįžtamojo ryšio informaciją iš mokytojų ir mokinių;
- Įvertinti mokymo efektyvumą ir nustatyti mokymo poveikį;
- Turėti mokymo programų duomenų bazę;
- Vesti mokymo apskaitą;
- Valdyti mokymo biudžetą;
- ...

Nors kai kurias iš šių užduočių galima paskirti atsakingam asmeniui, didžiąją laiko dalį koordinatorius bus įpareigotas stebėti bendrą vaizdą. Suaugusiųjų švietimo koordinavimo srities mokymai - tai tam tikrų projekto valdymo aspektų mokymas, net tais atvejais, kai "projekto komandą" sudaro vienas asmuo.

Skaitmeninės kompetencijos

Greta poreikių įvertinimo, projektavimo, formavimo, įgyvendinimo ir vertinimo (sričių, kurios bus toliau aptariamos šiame skyriuje), pagrindinės projekto koordinavimo kompetencijos yra šios:

- mokymo apimties ir etapų aprašymas, taip pat įtraukiant darbus, kuriuos reikės atlikti;
- komunikacijos plano sudarymas: kokią informaciją, kas ir kada turi gauti?;
- mokymo projekto padalijimas į (mažas) užduotis, kurios gali būti paskirtos (taip pat ir sau), ir sudarytas jų atlikimo tvarkaraštis, tokiu būdu nustatant pradinį projekto planą;
- mokymo projekto eigos stebėjimas pagal numatytą planą;
- Rizikos, susijusios su sklandžiu jūsų koordinuojamo mokymo įgyvendinimu, nustatymas;
- Laimei, daugelis IKT priemonių padeda ugdyti šias kompetencijas.

Mokymo poreikių įvertinimas

Aprašymas

Poreikių įvertinimu mes vadiname procesą, kuris atliekamas taikant konkrečią matavimų bei kriterijais paremtą metodologiją bei būdus leidžiančius priimti teisingus, mokymąsi gerinančius sprendimus. Efektyvus mokymo poreikių įvertinimas būtinas siekiant kokybiško švietimo.

Pirminis mokymo poreikių įvertinimas naudojamas tam, kad padėti suaugusiems mokiniams orientuotis mokymosi procese, patvirtinti jų žinias, įgūdžius ir gebėjimus, kas leidžia teisingai nustatyti mokymosi pradžios tašką bei motyvuoti mokymui. Šiame kontekste informacinės komunikacinės technologijos gali tapti naudingomis priemonėmis, leidžiančiomis tinkamai naudoti svarbius laiko ir edukacinės medžiagos išteklius.

Yra keletas skirtingų vertinimo procesų: norminis (individuali vertė/savybė yra sąlygojama jos santykinės pozicijos grupės atžvilgiu), kriterinis (naudojamos išorinės nuorodos, pvz., edukaciniai tikslai, išorinės mokymosi schemas/sistemos), individualizuotas vertinimas (asmens mokymosi pažanga/gebėjimai, naudojami kaip nuorodos poreikių nustatymui).

Įvertinant mokymo poreikius, gali būti naudojamas įsivertinimas, suaugusiųjų švietėjo atliekamas įvertinimas, ar šių abiejų tipų derinys. Suaugusiųjų mokymosi internetu atveju įsivertinimai tampa dar svarbesni, nes gali padėti suaugusiajam suprasti savo mokymosi lygį/poreikius. Naudojant IKT mokymo poreikių įvertinimo tikslais, galima rinktis šias galimybes:

- vertinimas pasitelkiant kompiuterį: IKT išteklių naudojimas kai kuriuose proceso etapuose (klausimų parengimas, forumai, rezultatų ataskaitos, kt.);
- kompiuterizuotas vertinimas: kuomet procesas yra visiškai automatizuotas nuo pradžios iki galo, apimant ir dėstytojo, ir mokinio užduotis. Šiuo atveju ypač svarbu vertinant mokymo poreikius neapsiriboti vien testų naudojimu. Pavyzdžiui, prieinama kompiuterinė programa gali būti derinama su kitomis informacijos rinkimo strategijomis, tokiomis kaip mokymosi pasiekimų portfelis.

Žvelgiant iš konstruktyvizmo perspektyvos, įvertinant mokymo poreikius, reikia atsižvelgti į tris pagrindines mokymosi sritis: konceptualiąją (žinios, suvokimas, taikymas, analizė, sintezė, vertinimas), procedūrinių įgūdžių ir vertybinių nuostatų.

Atlikus mokymo poreikių įvertinimą, patariama suteikti suaugusiems mokiniams tinkamą grįžtamąjį ryšį, kad jie sužinotų/nustatytų savo mokymosi poreikius. Taip pat rekomenduojama paaiškinti/informuoti ką planuojama daryti, kad šiuos poreikius patenkinti, kokie mokymai, kaip ir kur bus vykdomi. Aukštos kokybės grįžtamasis ryšys dar yra svarbus tuo, kad jis tarnauja kaip efektyvus motyvavimo veiksnys.

Skaitmeninės kompetencijos

- Prieš pradėdant mokymus, nustatyti daugumos suaugusių mokinių grupės dalyvių ypatumus (žinias, įgūdžius, gebėjimus, asmenines savybes, susijusias su planuojamu mokymosi turiniu), prireikus adaptuoti mokymo procesą.
- Jau mokymų pradžioje žinoti, kurie suaugusieji patiria mokymosi sunkumų ir kokie yra jų poreikiai tam, kad su jais vykdyti darbinę programą.
- Informuoti suaugusius mokinius apie jų poreikius, sietinus su mokymosi sėkme, įtraukiant juos į savo pačių mokymosi procesą ir skatinant siekti geresnių rezultatų.
- Gebėti naudoti IKT priemones nustatant mokinių poreikius, kompetencijų spragas ir tobulintinas sritis, planuoti tikslinius mokymus ir reflektuoti mokinių pasiekimus;
- Gebėti palaikyti mokymo poreikių įvertinimo formų ir metodikų įvairovę ir tinkamumą

Mokymo turinio projektavimas

Aprašymas

Projektavimas, planavimas ir mokymo turinio nustatymas susideda iš mokymosi išteklių ir tinkamų metodų (tame tarpe IKT priemonių) nustatymo, siekiant įgyvendinti numatytus mokymus ir padidinti dalyvių kompetencijas.

Efektyvus mokymo turinys apima mokymo strategijų įvairovę atsižvelgiant į:

- įgyjamas kompetencijas,
- dalyvių ankstesnę patirtį ir žinias,
- dalyvių mokymosi stilių,
- suaugusiųjų mokymosi principus,
- grupės dydį.

Mokymo turinio planavimas ir organizavimas taip pat apima:

- a) Sprendimą dėl mokymo metodų, kurie padėtų mokiniams įgyti kompetenciją ir įgyti pasitikėjimo naudojant naujas žinias ir įgūdžius. Dažniausiai taikomi mokymo metodai: paskaitos, atvejo analizė, demonstravimas, pratybos, žaidimai, vaidmenų atlikimas, vaizdo įrašai, savirefleksija, debatai, grupės diskusijos, simuliacijos.
- b) Mokymo turinio projektavimą atliekamą geriausia seka, naudojant analizuojamus duomenis.

Naudojant IKT, įvyksta pokytis mokymo procese – pereinama nuo mokytojo vadovaujančio vaidmens prie į mokinį orientuoto proceso. Tuomet skaitmenines kompetencijas turintis suaugusiųjų švietėjas tampa mentoriumi, nukreipiančiu savarankiškas mokinių pastangas. Dėl šios priežasties, skaitmenines kompetencijas turintis suaugusiųjų švietėjas turi sugebėti projektuoti naujus skaitmeninėmis technologijomis paremtus būdus kaip teikti rekomendacijas ir padėti mokiniams individualiai ir kolektyviai, kaip inicijuoti, palaikyti ir stebėti savarankiškai ir bendradarbiaujant vykdomą mokymo veiklą (European Framework for the Digital Competency of Educators - JRC SCIENCE FOR POLICY REPORT – 2017).

IKT naudojimas suteikia dėstytojams svarbų pranašumą, padedantį praktiškiau, inovatyviau ir greičiau planuoti ir projektuoti mokymo turinį. IKT nauda mokymo turinio projektavimui:

- Sumažina laiko sąnaudas ir pagreitina visą planavimo procesą (laiko taupymas);
- Leidžia greitai ir praktiškai surinkti didelį kiekį informacijos ir ją tobulinti (našumas);
- Mokymui skirtas turinys yra gerai suformuotas ir lengvai prieinamas (prieinamumas),
- Dėstytojas tobulina savo technologinius įgūdžius, kuriuos gali panaudoti kitose situacijose (tobulėjimas);
- Galimybė kurti šiuolaikišką, inovatyvų ir įdomesnį mokymo modelį (inovatyvumas).

Skaitmeninės kompetencijos

Pagrindinis "Mokymo turinio projektavimas" skyriaus tikslas – pristatyti išteklius, o ypač mokymo veiklas ir priemones, kurie gali būti naudojami planuojant ir organizuojant mokymo turinį, atsižvelgiant į suaugusių mokinių išsilavinimo, mokymosi poreikių, lygių, kt. įvairovę.

Ištekliai bus orientuoti į suaugusiųjų švietimo specialistų kompetencijų ugdymą:

- Gebėjimą naudoti tinkamas IKT priemones mokymo turinio projektavimui, atsižvelgiant į konkretų mokymosi kontekstą ir mokymosi tikslą ;
- Gebėjimą naudoti konkrečią IKT priemonę mokymo turinio projektavimui;
- Gebėjimą projektuoti mokymo turinį, pasitelkiant IKT priemones, dalintis rezultatais su kitais suaugusiųjų švietėjais.

Mokymo turinio kūrimas

Aprašymas

Mokymosi medžiaga – tai būtina bet kurios programos ar veiklos, susijusios su žinių įgijimu ir išlaikymu, dalis. Priklausomai nuo mokymosi tikslų ir mokymo programos trukmės, mokymosi medžiaga gali būti pateikta pratybų, vadovėlių, kompiuterizuotų pamokų ar garso ir vaizdo priemonių forma. Mokymosi medžiagos kūrimą reikėtų pradėti nuo mokymo plano ir prieinamų išteklių nagrinėjimo.

Naudojant IKT mokymosi medžiagos kūrimui, galima rinktis iš šių galimybių:

- Mokymasis pasitelkiant internetą: tradicinė veikla yra paremta elektronine mokymosi medžiaga (pvz. pavyzdžiai, prezentacijos, filmai).
- Mokymasis pasitelkiant žiniatinklį: tradicinė veikla yra išplečiama nauju mokymosi turiniu (pvz. sprendžiant papildomas užduotis internete, aptariant mokymo/si metu minėtus klausimus, diskusijos forumuose).
- Mišrusis mokymasis: e-mokymosi elementai yra integrali ir neatskiriama viso edukacinio proceso dalis.
- Internetinis (e-mokymasis): visas edukacinis procesas atliekamas per internetą; tiesioginis kontaktas su mokytoju apsiriboja internetine forma.

Visi modeliai remiasi nuostata, kad mokytojas kuria su mokymo/si proceso dalyku susijusį turinį. Sėkmingas IKT integravimas į mokymą/si priklauso nuo mokytojo gebėjimo struktūrizuoti mokymosi aplinką ir kurti patrauklią medžiagą, sujungiant į mokinį orientuotą mokymą su IKT suteikiamais pranašumais.

Skaitmeninės kompetencijos

IKT naudojimas kuriant vadovėlius, dalijamąją medžiagą ir pratybas:

- Gebėti nustatyti, įvertinti ir pasirinkti IKT priemones vadovėlių, dalomosios medžiagos ir pratybų kūrimui;
- Gebėti naudoti IKT, atsižvelgiant į konkretų mokymosi tikslą, kontekstą, edukacines teorines nuostatas ir mokinių grupę;
- Gebėti parengti, redaguoti, keisti ir tobulinti skaitmeninį turinį (tekstus, lenteles, vaizdinius, fotografijas, garso įrašus, skaitmenines užduotis, žaidimus, interaktyvias užduotis, kt.);
- Gebėti naudoti IKT priemones ruošiant integruotas ir kompleksines užduotis, kuriomis siekiama sudaryti sąlygas patiems mokiniams kurti savo žinias, bei sukurti įvairios paskirties turinį realių problemų sprendimui ir komunikacijai;
- Gebėti atsižvelgti į galimus IKT priemonių naudojimo/modifikavimo apribojimus, susijusius su vadovėlių, dalomosios medžiagos ir pratybų kūrimu.

Mokymo įgyvendinimas

Aprašymas

Mokymo įgyvendinimas yra tas momentas, kuomet dėstytojas pradeda vykdyti visus planavimo etape priimtus sprendimus. Vizija, kuria norime pasidalinti – tai, kad skaitmeniniai įrenginiai, išteklių ir priemonės yra skirti ne tik padėti, bet iš esmės paskatinti ir sustiprinti naujas mokymo formas ir metodus, kas savaime reiškia paties mokymo/si proceso skatinimą ir stiprinimą, jį labiau pritaikant prie mūsų laikų technologinės raidos, bei dėstytojų tęstinį skaitmeninės profesinės kvalifikacijos tobulinimą.

Žvelgiant į didžiulį edukologinį potencialą, kurį skaitmeninės technologijos gali prisiimti mokymo/si procese, IKT naudojimas gali būti suvokiamas kaip indėlis į įvairias aiškiai išreikštas dėstytojo veiksmų sritis. Pagrindinis indėlis pasireiškia kaip priemonė, skirta:

- a) mokymo intervencijų veiksmingumo suderinimui ir valdymui, aktyvaus mokinių įsitraukimo skatinimui (mokymas);
- b) komunikacijos ir sąveikos su mokiniais ir mokinių tarpe pamokų metu ar po jų skatinimui, valdymui ir stiprinimui (komunikacija);
- c) mokinių bendradarbiavimo mokymosi procese bei žinių kūrimo skatinimui ir stiprinimui (bendradarbiavimas);
- d) individualus ir kolektyvinis mokinių orientavimas ir pagalba bei mokymosi proceso stebėjimas, įgalinant juos reflektuoti ir reguliuoti savo mokymąsi (konsultavimas).

Skaitmeninės kompetencijos

- Gebėti naudoti IKT priemones mokymo kursų įgyvendinimui;
- Gebėti struktūrizuoti mokymo kursą, susiejant įvairias IKT veiklas taip, kad jos padėtų siekti bendro mokymosi tikslo;
- Gebėti organizuoti pamokas, veiklas ir sąveiką skaitmeninėje aplinkoje;
- Gebėti struktūrizuoti ir valdyti turinį, bendradarbiavimą ir sąveiką skaitmeninėje aplinkoje;
- Gebėti naudoti IKT priemones skubiai reaguojant į mokinių poreikius, sąveikaujant ir konsultuojant mokinius, nuotoliniu būdu stebint mokinių daromą pažangą;
- Gebėti reflektuoti pasirinktų IKT strategijų efektyvumą ir tinkamumą;
- Gebėti eksperimentuoti ir kurti naujas suaugusiųjų mokymui skirtas mokymo formas bei metodus.

Mokymo vertinimas

Aprašymas

Ši sritis susijusi su mokymo vertinimu dviejuose skirtinguose kontekstuose:

- a) studentų mokymosi vertinimas;
- b) mokymo programos kokybės įvertinimas.

Studentų mokymosi vertinimas reiškia patvirtinimą, ar studentai pasiekė numatytų mokymosi tikslų. Efektyvus vertinimas kelia iššūkį – užtikrinti glaudų ryšį tarp *mokymosi tikslų* ir *vertinimo veiklos*, kuri naudojama įvertinti, ar mokymosi tikslai buvo pasiekti. Svarbu stebėti studentų mokymosi pažangą visu mokymosi laikotarpiu (formuojamasis vertinimas), o ne tik mokymosi pabaigoje (sumuojamasis vertinimas). Mokymosi kurso metu atliekamo vertinimo būdai padeda susisteminti naudingo ir savalaikio grįžtamojo ryšio apie studentų mokymąsi užtikrinimo procesą ir leidžia dėstytojui koreguoti mokymą taip, kad padėtų studentams mokytis.

Evaluating the quality of the training provides information about the usefulness, appropriateness and effectiveness of the training programs. It is useful to provide feedback to the trainer, giving suggestions for changes and improvements in the training methodology and content.

Mokymo vertinimas atliekamas renkant informaciją iš mokymų dalyvių. Egzistuoja keletas mokymo vertinimo metodikų. Plačiai taikomas tradicinis Kirkpatrick'o modelis (1976), susidedantis iš keturių vertinimo lygių (reakcija, mokymasis, elgesys, rezultatai) ar jo tęsinys - Kaufman'o modelis, padalijantis pirmąjį lygį į "indėlį" ir "procesą".

IKT naudojimas šioje srityje sukuria svarbią pridėtinę vertę dėstytojams, kurie gali produktyviau, efektyviau, tiksliau ir inovatyviau vertinti studentų mokymąsi ir mokymo kokybę.

IKT naudojimo mokymo vertinimo srityje pranašumai:

- palengvina dėstytojams vertinimo medžiagos kūrimą ir pakartotinį naudojimą (našumas),
- suteikia dėstytojams savalaikę konkrečią informaciją apie studentų mokymosi pažangą (našumas, tikslumas),
- suteikia studentams savalaikį konkretų grįžtamąjį ryšį (efektyvumas),
- skatina dėstytojų ir studentų sąveiką ir bendradarbiavimą pamokoje (aktyvumas, inovatyvumas),
- didina studentų aktyvumą ir motyvaciją (aktyvumas).

Skaitmeninės kompetencijos

- Gebėti naudoti IKT priemones mokymo proceso stebėjimui ir informacijos apie mokinių pažangą gavimui;
- Gebėti analizuoti ir interpretuoti mokinių veiklos ir pažangos įrodymus, taip pat duomenis, gautus naudojant IKT priemones;
- Gebėti suteikti asmeninį grįžtamąjį ryšį ir diferencijuotą pagalbą mokiniams, remiantis IKT priemonių pagalba gautais duomenimis;
- Gebėti naudoti IKT priemones bendram mokymų kokybės įvertinimui, analizuoti ir reflektuoti gautus įrodymus.

06

Mokymosi veikla naudojant atviros prieigos skaitmenines priemones

Šiame skyriuje aprašomos kiekvienos srities mokymo veiklos, kurioms naudojamos internetinės atviros prieigos skaitmeninės priemonės, siekiant paskatinti naudoti skaitmenines technologijas suaugusiųjų švietimo aplinkoje. Šios veiklos—tai pavyzdžiai, kaip technologijos gali būti naudojamos suaugusiųjų mokymesi ir švietime. Septintame skyriuje pateikiami naudojamų skaitmeninių priemonių aprašymai, pabrėžiant jų taikymo suaugusiųjų mokymesi galimybes.

Atvirieji švietimo ištekliai (AŠI) suaugusiųjų švietimui gali suteikti mokymo ir mokymosi procesų kaitos galimybę, jei mes sugebėsime paskatinti suaugusiųjų švietėjus tyrinėti ir naudoti skaitmenines technologijas. Tai mes ir mėginame taikyti šio projekto kontekste. Kadangi naujos mokymosi aplinkos naudojančios skaitmenines technologijas planavimui ir naudojimui reikia naujų įgūdžių, "StepUp2IKT" projekte siekiama sukurti ir pasiūlyti tokias mokymosi veiklas, kuriose informacinės ir komunikacinės technologijos naudojamos įvairiose suaugusiųjų švietėjų darbo srityse.

Pagal "OER Commons" apibūdinimą "atvirieji švietimo ištekliai" - tai "mokymo ir mokymosi medžiaga, kuria galima nemokamai naudotis neprrašant leidimo. Skirtingai nuo autoriaus teisėmis apribotų išteklių, AŠI sukūrę asmenys ar organizacijos pasilieka sau labai mažai nuosavybės teisių" (<https://www.oercommons.org>).

Remiantis šia filosofija, bet kuris švietėjas gali nemokamai naudoti visą prieinamą mokymo medžiagą, o taip pat ją kurti, performuoti ar komponuoti kartu su kita medžiaga ir mokymo ištekliais. Aktyviai dalyvaudamas šiame bendro kūrimo procese, kiekvienas švietėjas gali pridėti kažką naujo, adaptuoti medžiagą konkrečiam kontekstui ar grupei, taip padėdamas kurti visiems turtingesnę ir prasmingesnę švietimą ir mokymą.

Mokymo suskaidymas

Trumpas aprašymas

Šioje veikloje jūs padalinsite planuojamus (koordinuojamus) mokymus į smulkesnes užduotis, jas organizuosite (reorganizuosite) bei paskirsite išteklius.

Sritis: Mokymo planavimas ir kordinavimas

Laikas/Trukmė: 4 pamokos po 2-2,5 val. (1 – 1,5 dienos)

Sudėtingumo lygis: Reikalaujantis pastangų

Priemonė: ProjectLibre

Įranga: Kompiuteris, produktyvumo programinė įranga, "ProjectLibre" (ar atitinkama programinė įranga), interneto ryšys

Pridėtinė vertė

Šios pirmosios veiklos pridedamoji vertė – apžvelgti visas užduotis, kurios bus atliekamos mokymų metu. Tokiu būdu kiekviename mokymo proceso etape dėstytojas geriau valdys ir kontroliuos atliekamą darbą.

Ko išmokstama?

- padalinti mokymų projektą į smulkias užduotis.
- kiekvienai užduočiai paskirti išteklius.
- sukurti ataskaitas apie mokymų projektą, kuriomis galima dalintis su kitais.
- prireikus atnaujinti planavimą.

Išsamus mokymosi veiklos aprašymas

1 pamoka

Pirmąją veiklos dalį galime pradėti nuo lipnių lapelių ant lentos ar sienos (jei įmanoma, galima naudoti "Simply Sticky Notes" programinę įrangą). Dalyvių paprašysime smulkiau suskirstyti atskirus mokymų aspektus pagal "StepUp2IKT" projekto struktūrą: "Poreikių įvertinimas" (dalyvių mokymosi poreikių nustatymas), "Projektavimas" (mokymo turinio atrinkimas), "Formavimas" (vadovėlių, dalomosios medžiagos ir pratybų kūrimas), "Įgyvendinimas" (parengimas sėkmingam mokymui), "Vertinimas" (mokymo ir dalyvių mokymosi vertinimas). Kiekvieno etapo suskirstymui į dalis galima naudoti skirtingas spalvas, galima siekti "dar giliau" (pvz., "siųsti elektroninį laišką dalyviams pristatant dėstytoją").

Aprašomų lygių skaičius priklausys nuo projekto sudėtingumo, skiriamo laiko, dalyvių skaičiaus, kt.

2 pamoka

"ProjectLibre" failo, į kurį dėstytojas jau įvedė pagrindinius mokymų elementus, studijavimas. Šis failas padalijamas dalyviams ir naudojamas tyrinėjant "ProjectLibre" funkcijų ir vartotojo sąsajas. Dalyviai papildo failą pirmosios pamokos elementais. Projekto faile yra paaiškinami ir taikomi žymėjimai, nuorodos (pirmakai ir perėmėjai), ištekliai; pateikiamos įvairių tipų ataskaitos. Užduočių aprašymui naudojami Bloom'o taksonomijos veiksmažodžiai (pateikiami kaip dalomoji medžiaga). Prei kiekvienos eilutės pridedama rizika ir komunikacija (jei taikytina).

Išsamus mokymosi veiklos aprašymas (tęsinys)

3 pamoka

Dalyviai suskirsto savo mokymo renginį smulkiais užduotimis. Galima panaudoti "StepUp2IKT" projekto struktūrą "Poreikių įvertinimas", "Projektavimas", "Formavimas", "Įgyvendinimas", "Vertinimas"). Suskirstymas užduotimis yra koduojamas "ProjectLibre". Kaip ir ankstesnėje pamokoje, ypatingas dėmesys skiriamas Bloom'o taksonomijos veiksmažodžių naudojimui apibūdinant užduotis. Dalyviai pristato savo suskirstymus ir mokosi optimizuoti "esminį kelią" (tuo pačiu realistiškai įvertindami įvairius scenarijus). Rizikos analizė, kt. pridedama prie kiekvienos eilutės.

4 pamoka

Rekomenduojama, kad dalyviai naudotų ir atnaujintų antroje ir trečioje pamokose sukurtus failus per visa likusį mokymo laiką. Šioje pamokoje taip pat naudinga pristatyti ir optimizuoti „esminį kelią“ bei kartu aptarti sukurtus rezultatus.

Pastabos ir nuorodos

"ProjectLibre" yra nemokama priemonė, kurią galima atsisiųsti: <https://sourceforge.net/projects/projectlibre/>. Šiuose mokymuose mes naudojame "ProjectLibre" atskiro kompiuterio darbalaukio versiją, tačiau greitai bus pristatyta "ProjectLibre Enterprise Cloud" versija, kuri programai suteiks debesų technologijos savybes (palyginkite: "GoogleDocs" ir atskiras "Word" procesorius). Kaip debesų technologijų programa, "ProjectLibre Enterprise Cloud" bus palyginama su "MS Project Server". Tačiau ši debesų versija bus mokama.

1

Mokymo veiklos suskirstymas į užduotis, Bloom'o taksonomijos naudojimas užduočių apibūdinimui.

2

"ProjectLibre" tyrinėjimas naudojant dėstytojo parengtą failą, papildant failą pirmos pamokos rezultatais, naudojant programą.

3

Vienos „realios“ dalyvių mokymo veiklos suskirstymas į užduotis naudojant „ProjectLibre“ (kiek vienas dalyvis dirba su savo veikla). Dėstytojai ir kiti dalyviai padeda.

4

Pristatymas ir „esminio kelio“ optimizavimas, sukurtų rezultatų aptarimas.

Patarimai

Labai svarbu, kad dalyvių sukurtas mokymų planavimas (planuojamas, koordinuojamas, kt.) išliktų tikroviškas. Programai būdinga "sutraukti" užduotims atlikti reikalingą laiką. Reikia skirti pakankamai dėmesio programos naudojimui šiam uždaviniui atlikti. Šiuose mokymuose taip pat galima naudoti ir kitas programas, tokias kaip "MS Project".

Saugumas ir skaitmeninė tapatybė

Nėra žinoma apie tai, kad kiltų saugumo klausimų naudojant "ProjectLibre". Kadangi ši programa naudojama kaip atskira darbalaukio programa, nekyla skaitmeninės tapatybės klausimų. Programos įdiegimui reikia elektroninio pašto adreso. Šiam tikslui

Viktorinos su korekciniu grįžtamoju ryšiu sukūrimas

Sritis: Mokymosi poreikių įvertinimas

Laikas/Trukmė: 3 pamokos po 2 val.

Sudėtingumo lygis: Reikalaujantis pastangų

Priemonė: Questionmark

Įranga: Kompiuteris/"multi-touch" įrenginys
Interneto prieiga

Trumpas aprašymas

Naudodami Bloom'o taksonomiją, parengsite viktoriną su korekciniu grįžtamoju ryšiu po kiekvieno klausimo (iš viso 18) atlikus užduotį. Šiam tikslui bus naudojama "Perception Question Mark" priemonė. Šios viktorinos pagalba jūs įvertinsite suaugusių mokinių žinias apie konkretų jūsų pasirinktą dalyką, susijusį su jūsų profesine sritimi.

Pridėtinė vertė

"Perception Question Mark" turi dideles galimybes leidžiančias pagerinti savęs vertinimo procesus pagal išryškėjusius kompetencijų lygius. Bloom'o taksonomija yra dažniausiai naudojama vertinimo, mokymo programos ir mokymo metodų, tokių kaip klausinėjimo strategijos, kūrimui. Todėl ši loginė schema yra labai tinkama formuojant mokymo veiklą, susijusią su mokymo/si tikslais edukaciniuose ir akademinuose kontekstuose.

Ko išmokstama?

- Kurti ir redaguoti klausimus/ elementus .
- Įtraukti paskatinančius elementus (paveikslus, garso ir vaizdo elementus).
- Kurti įvairių tipų elementus pagal keliamus tikslus .
- Apibrėžti grįžtamąjį ryšį klausimų ir temų lygmenyje.
- Peržiūrėti ir išbandyti klausimus.
- Nustatyti laiko ribas vertinimui.

Išsamus mokymosi veiklos aprašymas

1 etapas: Planavimas

Pradėkite veiklą, orientuodamiesi į tikros mokinių grupės, su kuria dirbate, pamoką (suaugusių mokinių integruota). Orientuokitės į savo dėstomą dalyką ir atsižvelkite į jo mokymo programą.

2 etapas: Vertinimo klausimų apibrėžimas.

Nusprendę, kokių konkrečių mokymosi tikslų sieksite, turite apibrėžti 18 klausimų, kuriais ištirsite suaugusių mokinių poreikius konkrečioms mokymams kuriuos vykdysite. Klausimai turi būti formuojami pagal Bloom'o taksonomiją. Parenkite po tris klausimus kiekvienam lygmeniui: žinios, supratimas, taikymas, analizė, sintezė, įvertinimas .

3 etapas: "Perception" priemonės naudojimas kuriant mokymosi poreikių įvertinimo turinį.

Norėdami naudoti šią priemonę, pirmiausia turite užsiregistruoti nemokamam bandymui. Prieš tai padarydami, turėtumėte pasidomėti ir patyrinėti

www.questionmark.com tinklalapyje pateiktus pavyzdžius ar užsiregistruoti internetiniams seminarams. Prieš naudojant įvertinimui skirtą klausimą/pratimą, būtina paaiškinti kiekvieno Bloom'o taksonomijos lygmens reikšmę, pateikiant aprašymą ir/ar pavyzdžių. Turėtų būti naudojami skirtingų tipų elementai: "tempti ir paleisti", "paaiškinimo ekranas", "aktyvioji sritis", "suderinimas", "atsakymų pasirinkimo variantai", kt. (ne mažiau 8 skirtingų tipų). Nepamirškite įtraukti paskatinančius paveikslus, garso ir vaizdo įrašus .

4 etapas: Grįžtamasis ryšys

Parenkite grįžtamąjį ryšį klausimų lygmenyje (jei taikytina). Viktorinos pabaigoje mokiniui turi būti pateiktas rezultatas procentine, grafine ar kt. išraiška.

1

Veiklos planavimas: tikslinė grupė, kompetencijų lygis, numatomi mokymai (tikslai, turinys), kt .

2

Bloom' o taksonomijos apžvalga ir aprašymas (pavyzdžių rengimas skirtingiems lygiams).

3

Klausimų/ viktorinų kūrimas.

4

Susipažinimas su "Perception" priemone. Galimybių ištyrimas (prieinamas tinklalapyje).

5

Užsiregistravimas priemonės naudojimui (nemokamas bandymas).

6

Įvairių tipų elementų, kurie bus naudojami, parinkimas. "Darbastalio tyrimai" siekiant nustatyti tinkamus paveikslus/ vaizdo

7

Grįžtamojo ryšio projektavimas .

Patarimai

Kurdami viktorinos elementus, nepamirškite rašyti juos taip, kad jie būtų teisingi, pagrįsti ir patikimi. Todėl venkite klausimuose gudrybių, painumo ir klaidinimo. Kad klausimai būtų pagrįsti, jie turi būti konkrečiai susiję su vertinimo tikslais ir pritaikyti suinteresuotų asmenų žinių lygiui. Kad elementai būtų patikimi, reikia sumažinti spėjimo galimybę.

Kurdami ekementus, galite naudoti šią struktūrą: klausimas/ viktorina, pasirinkimai/galimi atsakymai, taškai kiekvienam pasirinkimui, grįžtamasis ryšys, padedantis mokiniui susiorientuoti (kai taikoma).

Patariama atsižvelgti į gerai parengtų elementų ypatumus:

- Aiškiai apibrėžti.
- Glausti.
- Teigiama formuluotė.
- Nenaudojami specializuoti profesiniai terminai.
- Vengiama vienu paprastu klausimu tikrinti keletą žinių elementų.
- Panašaus ilgio, kiek įmanoma trumpesni.
- Vengiama naudoti raktinius žodžius iš skatinimo elementų.
- Vengiama gramatinių užuominų/ nenuoseklumų.
- Kiek įmanoma sumažinta atspėjimo galimybė (taip/ne atsakymai šią galimybę padidina).
- Naudojant uždarus klausimus, patariama pateikti 4 galimus atsakymus.
- Seikiama įvertinti dalyko žinias, gebėjimus, o ne kalbos įgūdžius.

Patariama, kad dar vienas žmogus peržiūrėtų viktorinos klausimus ir įvertintų jų atitikimą rašybos, gramatikos, taisyklingumo reikalavimams, bei įskaitomumą ir interpretavimo galimybes.

Pastabos ir nuorodos

"Perception" yra mokama priemonė, tačiau jūs galite gauti individualizuotą demo versiją ir 30 dienų išbandymo laikotarpį šiame tinklalapyje: <http://www.questionmark.com>

Perception 5.7 Install Guide: www.questionmark.com/content/questionmark-perception-57-install-guide

Saugumas ir skaitmeninė tapatybė

Questionmark Programa turi daug saugumo ypatybių leidžiančių užtikrinti, kad vertinimas būtų vykdomas saugioje aplinkoje darbe ar namuose:

www.questionmark.com/es/content/a4-security

Taip pat pateikiami patarimai kaip šią priemonę naudoti saugiai:

www.questionmark.com/content/perception-security-recommendations.

Sukurti „minčių žemėlapi“, skirtą mokymo turinio projektavimui

Sritis: **Mokymo turinio projektavimas**

Laikas/Trukmė: 2 pamokos ±1:00H

Sudėtingumo lygis: Vidutinis

Priemonė: Mindmeister

Įranga: Kompiuterio darbalaukis ar mobilus įrenginys, Interneto ryšys

Trumpas aprašymas

Šioje veikloje jūs sukursite „minčių žemėlapi“, naudodami „Mindmeister“. Tai padės suaugusiųjų švietėjui sukurti mokymo turinio, kuriuo siekima numatytų mokymosi rezultatų, vaizdinį. Sukurtu „minčių žemėlapio“ galima pasidalyti su kolegomis, kuriant panašų turinį pagal visus mokymo programos tikslus.

Pridėtinė vertė

„Minčių žemėlapio“ sukūrimas planuojant mokymo turinio projektą leidžia švietėjui apžvelgti kiekvieną turinio dalį. Internetinis „minčių žemėlapis“ leidžia greitai surinkti ir organizuoti turinį bei pasidalinti informacija su įvairiais adresatais

Ko išmokstama?

- Sukurti internetinį „minčių žemėlapi“
- Minčių žemėlapyje integruoti įvairius elementus (nuorodas, tekstus, dokumentus, paveikslus);
- Pasidalinti informacija su kolegomis.

Išsamus mokymosi veiklos aprašymas

Pradėkite veiklą, apgalvodami kokiems konkrečioms mokymosi rezultatams pasiekti bus skirta projektuojama medžiaga ir numatykite ne daugiau dviejų konkrečių mokymosi rezultatų. Svarbu aiškiai suvokti ko sieksite, kurdami mokymo turinį.

Antrasis elementas susijęs su numatomais mokymosi rezultatais – tiksliai nustatyti ką mokinys pasiims iš mokymosi patirties ir kodėl jam reikia pirmiausia įgyti tam tikrą informaciją.

Dabar galite užsiregistruoti „Mindmeister“, kad pradėti kurti „minčių žemėlapi“. Spustelėkite ant „New mind map“, pasirinkite temą ir žemėlapio centre užrašykite pagrindinės temos pavadinimą. Apibrėžkite pagrindinius raktinius su tema susijusius dalykus, kuriuos mokiniai turi įgyti.

Siekdami apibrėžti teisingus projekto elementus, surinkite kiekvienam dalykui skirtą mokymo medžiagą, į žemėlapi įvesdami nuorodas, paveikslus, dokumentus, kt.

Šiame etape nuspręskite, kokius multimedijų elementus norėtumėte įtraukti į mokymo turinį.

Dabar galite keisti elementų išsidėstymą „minčių žemėlapyje“ suformuodami „natūralią“ pagrindinių dalykų ir su jais susijusių numatytų veiklų seką.

Baigę spustelėkite „share“ kairėje pusėje ekrano apačioje ir įveskite kolegų, su kuriais norite dalytis savo „minčių žemėlapio“, elektroninio pašto adresus

1

Apsvarstykite konkrečius mokymosi rezultatus ir mokinių poreikius.

2

Susipažinkite su "minčių žemėlapiais", "Mindmeister" ir įvairiomis funkcijomis.

3

Numatykite konkrečią mokymo projekto temą.

4

Surinkite mokymosi medžiagą.

5

Suprojektuokite "minčių žemėlapi", apimančį pagrindinius dalykus, išdėstytus pagal mokymo seką.

6

Užbaikite "minčių žemėlapi", pasidalinkite su kolegomis, aptarkite įvairias temas.

Patarimai

Prieš pradėdami veiklą, įsitinkite ar suaugusieji turi elektroninio pašto paskyras, kad galėtų užsisakyti šią taikomąją programą. Skatinkite mokymų dalyvius viską daryti kiek įmanoma tiksliau ir nepamiršti galutinių siektinų rezultatų.

Pastabos ir nuorodos

"Mindmeister" yra nemokama priemonė, prieinama internete šiuo adresu: <https://www.mindmeister.com>

Saugumas ir skaitmeninė tapatybė

Visi "minčių žemėlapiai", sukurti su "Mindmeister", yra asmeniniai iki to laiko, kol vartotojas nusprendžia juos publikuoti ir paversti viešais. Priminkite vartotojui, kad būtina cituoti autorius ar patikrinti medžiagos, kuri naudojama mokymo turinio projektavimui, autorines teises

Mokymosi medžiagos pateikimas skaitmeniniu formatu

Trumpas aprašymas

“Moodle Lessons” gali būti naudojama sukurti struktūrizuotą būdą, apimančią mokymosi medžiagą ir mokinių žinių tikrinimą visu mokymosi laikotarpiu. “Lesson” modulis – tai HTML puslapių rinkinys su tekstais, paveikslais ir vaizdo įrašais, pasirenkamais pagal turinio sritį.

Sritis: Mokymo turinio kūrimas
Laikas/Trukmė: 3 pamokos po 2 val.
Sudėtingumo lygis: Reikalaujantis pastangų
Priemonė: Moodle
Įranga: Kompiuteris/“multi-touch” įrenginys Interneto ryšys

Pridėtinė vertė

Pamokos modulis leidžia naudoti plačią veikos rūšių skalę. Ši veikla taip pat naudinga ir daugeliu kitų požiūrių: savivaldus naujos temos mokymasis; tinkama įvairiems mokymosi stiliams; vaidmenų atlikimas, simuliacijos/ sprendimų priėmimo pratybos; interaktyvi grožinė literatūra; diferencijuotas medžiagos kartojimas.

Ko išmokstama?

- Sukurti pamoką
- Sukurti pamokos turinį.

Išsamus mokymosi veiklos aprašymas

Norėdami sukurti pamoką, eikite į savo “Moodle” kursą, įjunkite redagavimą, pridėkite veiklą ar išteklių tame skyriuje, kur bus jūsų pamoka.

Užrašykite pamokos pavadinimą kortelėje, išskleidžiamajame laukelyje pasirinkite maksimalų atsakymų skaičių. Šią vertę nustatykite pagal poreikį. Vėliau šį skaičių galima keisti jei suklystate ar tiesiog norite pakeisti.

Atlikite visus reikiamus pakeitimus nustatymuose, spustelėkite “Išsaugoti ir rodyti”. Tuomet jus nukreips į puslapį, klausiantį ką norėtumėte daryti. Prieš pradėdami, pasirinkite kuriamo puslapio tipą. Redaguodami puslapį turėsite suteikti jam pavadinimą, kuris bus matomas puslapio kortelėje.

Sekantis dalykas - HTML redaktorius, kuriame jūs galite formuoti vaizdus ar tekstus, patalpinti vaizdo įrašus ar nuorodas į kitus puslapius.

Sekantis žingsnis – įvardykite atsakymus. Šiuos skyrius galite pakeisti į HTML, pasirinkdami tokią galimybę iš išskleidžiamo meniu laukelio, išsaugodami ir iš naujo atidarydami skyrių. Užpildę turinį, puslapį išsaugokite.

Jūs būsite nukreipti į pamokos redagavimo puslapį, kuriame galėsite papildyti turinį ar klausimus.

Baigę puslapių kūrimą, grįžkite į pamokos redagavimo puslapį, kur galite toliau redaguoti savo puslapius. Su nukreipiančio išskleidžiamojo meniu pagalba pasirinkite puslapio pavadinimą, į kurį nukreips kiekvienas mygtukas. Jei norite užbaigti nukreipimą, pasirinkite “End of Lesson” parinktį iš išskleidžiamo meniu.

Pamoka turėtų būti parengta nustačius visus nukreipimus

1

Padalinkite pamoką į kelias logiškas lygias dalis, kiekvieną dalį užbaigdami klausimu.

2

Suformuokite klausimus kiekvienai pamokos daliai

3

Suplanuokite tolesnę mokymosi eigą teisingiems ir neteisingiems klausimams

4

Prisiregistruokit "MoodleCloud".

5

Parinkite nustatymus savo pamokai.

6

Pamoką papildykite turiniu ir klausimais.

7

"Moodle" "mokytojai" ir "studentai" turi skirtingus vaidmenis— būtų naudinga peržiūrėti ir patikrinti sukurtą pamoką iš "studento"

Patarimai

Projektuojant pamoką, patariama padalinti paskaitos medžiagą į mažas lygias dalis – didelis tekstas išblaško skaitytoją.

Rekomenduojama suformuoti klausimus, parodančius ar studentas suvokė perskaitytą paskaitos dalį. Klausimai neturėtų būti painūs ar sudėtingi.

Patariama nurodyti vidutinę paskaitos analizės trukmę, kas leistų studentams planuoti savo laiką ir įvertinti galimybes

Pastabos ir nuorodos

"Moodle" programa yra siūloma įvairiomis kainomis, taip pat ir nemokama versija. Kad pasinaudoti nemokama versija, mokytojui gali reikėti "Moodle" partnerio ar interneto paslaugos teikėjo (ISP), tvarkančio "Moodle" svetainę. Taip pat yra galimybė kurti mokymosi kursus "MoodleCloud" (<https://moodlecloud.com/>), nereikalaujančiame jokio įdiegimo ar atnaujinimo.

Saugumas ir skaitmeninė tapatybė

Kad galėtų naudotis "MoodleCloud" prieglobos paslaugomis (angl. hosting), mokytojai ir studentai turi turėti paskyrą.

Nėra apribojimo studentų amžiui, bet kiekvienas vartotojas turi naudoti programą pagal nurodytus reikalavimus ir sąlygas.

Daugiau informacijos rasite "Terms & Conditions of Service" (<https://moodlecloud.com/app/terms>)

Skaitmeninio dienoraščio apie mokymus rašymas

Sritis: Mokymo įgyvendinimas

Laikas/Trukmė: 3 pamokos po ±1:00H

Sudėtingumo lygis: Vidutinis

Priemonė: WordPress

Įranga: Kompiuterio darbalaukis ar mobilus įrenginys; Interneto ryšys

Trumpas aprašymas

Šioje veikloje mes sukursime tinklaraštį, naudodami „WordPress“ funkcijas. Svarbiausias tikslas - suteikti dėstytojams (vėliau – mokiniams) kompetenciją kurti, dalintis ir komentuoti internetinį turinį, skatinant juos rašyti skaitmeninį dienoraštį apie pamokas ir taip ugdyti (virtualios) bendruomenės jausmą grupėje .

Pridėtinė vertė

Mokymo kontekste tinklaraščių kūrimas gali paskatinti dialogu ir abipusiškumu grįstą veiklą (mokymasis bendradarbiaujant). Tinklaraščio kūrimas ir valdymas leidžia palaikyti nuolatinę komunikaciją tarp mokinių skatinant virtualios bendruomenės jausmą mokinių grupėje.

Pripažįstant sąveikas su kitais ir grįžtamojo ryšio apie jų išvadas, nuomones ir pasiekimus svarbą, ši strategija gali būti naudojama kaip būdas dalintis mokymosi veikla ir atliktu darbu su kitais besidominčiais tuo dalyku žmonėmis.

Ko išmokstama?

- Sukurti ir organizuoti internetinę turinio dalijimosi erdvę.
- Kurti multimedijų tekstus su saitais (angl. hyperlinks).
- Sukurti skaitmeninį dienoraštį.

Išsamus mokymosi veiklos aprašymas

Pradėkite veiklą, klausdami dėstytojų (ar mokinių) apie interneto informacinius ir interaktyvius aspektus - kaip vyksta turinio kūrimas ir sklaida tinkle. Pasinaudokite galimybe pristatyti kelis tinklaraščio pavyzdžius, aptardami autorių pasirinktus dalykus, bendrą vaizdą ar vaizdo šabloną, skaitytojams leidžiamą sąveiką. Dabar galite paprašyti sugalvoti ir pasiūlyti tinklaraščio pavadinimą ir paklausti kaip galima patikrinti, ar tokio pavadinimu nėra kitų tinklaraščių.

Norėdami pradėti kurti dalijimosi erdvę internete, privalote prisiregistruoti ir pirmiausia sukurti tinklaraščio adresą šiuo formatu: <blogname.wordpress.com>.

Prisiregistravę galite apibrėžti tinklaraščio išvaizdą ir struktūrą. Tuo tikslu galite pasirinkti temą pagal

„Išvaizda“ (angl. "Appearance") ar „Pristatymas“ (angl. "Presentation") meniu „Temos“ (angl. "Themes") parinktyje.

Sekantis žingsnis – pakviesti visus dėstytojus į šį bendrą tinklaraštį. Jie turi prisiregistruoti taikomojoje programoje ir pradėti rašyti savo įrašus.

Apibrėžus išvaizdą ir struktūrą, galima rašyti ir publikuoti pirmąjį tinklaraščio tekstą ir pasiūlyti visiems mokiniams tai atlikti. Pavyzdžiui, kiekvienas gali pradėti nuo individualaus prisistatymo.

1

Susipažinti su „WordPress“ tinklaraščiais

2

Apgalvoti, kokią temą norėtumėte plėtoti

3

Prisiregistruoti programos naudojimui ir pradėti kurti tinklaraštį

4

Nustatyti bendrą išvaizdą, pasirenkant šabloną

5

Apibrėžti kurie puslapiai bus statiški, ir kur bus pagrindinis naršymas.

6

Sukurti statiškus puslapius ir patikrinti jau sukurtą struktūrą

7

Rašyti pirmąjį „laiškelį“ – žiniatinklio įrašą (angl. "post").

Patarimai

Prieš pradėdami veiklą, patikrinkite, ar visi dėstytojai (mokiniai) turi elektroninio pašto paskyrą, kad galėtų prisiregistruoti programos naudojimui.

Pačioje pradžioje pateikdami tokius klausimus kaip „Kaip turėtų būti rašoma tokio tipo internetinio dalijimosi erdvėje? Kokios rūšies ištekliai gali būti naudojami tinklaraštyje? Ar leisime skaitytojams komentuoti mūsų įrašus?“ galite paskatinti naujų minčių ir didesnį susidomėjimą šios paslaugos teikiamų išteklių naudojimu.

Internete yra keletas mokomųjų vaizdo įrašų kaip susikurti tinklaraštį naudojant „WordPress“. Jie manote, kad tai gali būti įdomu ar būtina, pradėkite pamoką, pristatydami keletą tokių išteklių.

Paskatinkite dėstytojus naudoti „saito“ (angl. "hyperlink") funkciją tam, kad praplėsti pateiktą turinį, susiejant vaizdus, kitus tinklaraščius ir svetaines su mokomą dalyką praturtinančia medžiaga.

Yra dar keletas nemokamų priemonių, kurias galima naudoti tam pačiam tikslui:

„Blogger“: <http://blogger.com>; „Weebly“: <http://weebly.com>;
„Wix“: <http://wix.com>

Pastabos ir nuorodos

„Wordpress“ yra nemokama ir prieinama internete šiuo adresu: <http://wordpress.com>

Saugumas ir skaitmeninė tapatybė

Paiškinkite kaip individualizuoti „WordPress“ profilį ir patarkite dėstytojams patikrinti „Privatumo ir saugumo politikos“ (angl. „Privacy and Security Policy“) nuostatas šios paslaugos naudojimui.

Tinklaraščio įrašai gali būti atviri lankytojų komentavimui, jei ši parinktis buvo pažymėta tinklaraščio pritaikymo metu.

Atminkite, kad paveikslai ir kitas publikuotas turinys neturi būti apribotas autoriaus teisių ir reikalauja tinkamai pateikti nuorodas.

Sukurti konkursą mokiniams

Sritis: Mokymo įvertinimas

Laikas/Trukmė: 3 val. per 2 pamokas

Sudėtingumo lygis: Reikalaujantis pastangų

Priemonė: Socrative

Įranga: Stalinis ar nešiojamas kompiuteris, mobilūs įrenginiai, projektorius, interneto ryšys

Trumpas aprašymas

Šioje veikloje išmoksite kaip sukurti konkursą studentų komandoms viktorinos atsakymų forma, naudojant "Socrative".

Pridėtinė vertė

Labai svarbu gebėti studentų suvokimą ir mokymąsi pateikti vaizdine forma. Ši veikla padeda konstruoti vertinimus ir matyti rezultatus realiu laiku. Iš studento perspektyvos – tai patrauklus būdas mokytis.

Ko išmokstama?

- sukurti vertinimo viktoriną
- sukurti konkursą, organizuojant viktoriną studentams
- analizuoti rezultatus
- Interpretuoti ir įvertinti rezultatus.

Išsamus mokymosi veiklos aprašymas

Ši veikla leidžia nustatyti viktorinos reikšmes, šios viktorinos pagrindu pradėti konkursą studentų komandai pamokoje, stebėti atsakymus realiu laiku ir pabaigoje gauti rezultatų ataskaitą.

Projektuojant viktoriną, pradžioje reikia atlikti planavimo žingsnius – pasirinkti temą, klausimų tipą, apibrėžti klausimus ir atsakymus. Planavimo etape taip pat reikia apibrėžti tikslinę grupę ir studentų komandų skaičių.

Tuo pačiu turite susipažinti su "Socrative" priemone, skirta kurti viktorinas ir konkursus. Galite naudoti internetinę pagalbą šios priemonės svetainėje arba YouTube mokymą (e. g. <https://www.youtube.com/watch?v=upY8uG3NffY>

<https://www.youtube.com/watch?v=VyycybD8KNw>).

Kad galėtumėte naudoti šią priemonę, pirma turite susikurti nemokamą paskyrą kaip mokytojas šiuo adresu: "<https://b.socrative.com/login/teacher/#register/info>" ir tuomet prisiregistruoti.

Dabar esate pasirengęs kurti viktoriną: pasirinkite "quizzes" ("viktorinos") iš viršutinės meniu juostos, tuomet spustelkite "add quiz" (" pridėti viktoriną")

mygtuką ir "Create New" ("sukurti naują"); toliau sekite instrukcijas kaip pridėti klausimus: kiekvienam klausimui parinkite tipą (pasirinkti iš kelių pateiktų atsakymų (angl. multiple choice), teisingas/neteisingas (angl. true / false) ar trumpi atsakymai (angl. short answers) ir įveskite turinį; pabaigoje spustelkite "save and exit" ("išsaugoti ir baigti").

Grįžkite prie pagrindinio meniu, pasirinkite "launch" ("pradėti") ir tuomet aktyvuokite "space race" ("nustatyti varžybų laiko tarpus") mygtuką.

Pasirinkite viktoriną, kurią ką tik sukūrėte ir pritaikykite nustatymus: komandų skaičius, sumaišymo parinktys, kt.

Tuomet pradėkite varžybas, pasidalinkite su studentais unikaliu kodu, leidžiančiu studentams prisijungti šiuo adresu: <https://b.socrative.com/login/student/>, kad galėtų atsakyti į klausimus.

Spustelkite "finish" ("baigti"), norėdami baigti varžybas, kuomet visi studentai jau yra baigę veiklą ir spustelkite "view chart" ("peržiūrėti diagramą"), kad pateikti rezultatus vaizdine forma

1

Planuoti veiklą apibrėžiant viktoriną ir tikslinę grupę.

2

Susipažinti su priemone

3

Sukurti nemokamą mokytojo paskyrą "Socrative".
(<https://b.socrative.com/login/teacher/>), jeigu dar neturite

4

Prisiregistruoti ir sukurti viktoriną

5

Pradėti "space race" ("varžybų laiką") parenkant viktoriną ir varžybų nustatymus

6

Pakviesti studentus prisijungti ir atsakyti į klausimus Pateikti rezultatus vaizdine forma

Patarimai

Ši veikla turi susidėti iš ne mažiau dviejų atskirų etapų: viktorinos kūrimas (kūrimo etapas) ir konkurso vykdymas (vykdymo etapas), kuris vyksta tiesiogiai bendraujant pamokoje.

Jums kaip mokytojui gali būti naudinga sukurti viktorinų biblioteką, kuri bus vėliau naudojama varžyboms.

Prieš vykdant tikrą konkursą, norėdami įsitikinti, kad, pradėjus varžybas, viskas veiks gerai, galite pamėginti sukurti simuliaciją bent su dviem išgalvotais studentais (<https://b.socrative.com/login/student/>), prisijungiančiais iš kitų įrenginių, kas leis susipažinti su eigos stebėjimu realiu laiku.

Pastabos ir nuorodos

"Socrative" pasiekiamas internete šiuo adresu: <https://www.socrative.com/>

Mokytojams yra dvi licencijos galimybės: nemokama su ribotomis funkcijomis ir "PRO" su visomis funkcijomis. Studentams visuomet nemokama.

Saugumas ir skaitmeninė tapatybė

Kad galėtų naudotis "Socrative" paslaugomis, mokytojai turi gauti paskyrą arba prisijungti su savo "Google" paskyra.

Studentai gali naudotis paslauga nuo 13 metų amžiaus. Jaunesni studentai gali naudotis tik su mokytojo ar tėvų sutikimu pagal COPPA Privacy Policy (<https://www.masteryconnect.com/socrative/COPPA-policy.html>) reikalavimus.

Daugiau informacijos rasite "Terms & Conditions of Service" ("Paslaugos nuostatos ir sąlygos") (<https://www.socrative.com/terms.html>)

07

Internetinės atviros prieigos priemonės naudojamos mokymuose

Šiame skyriuje pateikiami išsamūs ankstesniame skyriuje pristatytose mokymo veiklose naudojamų internetinių atviros prieigos priemonių aprašymai. Po trumpo pristatymo apibūdinama kiekvienos priemonės andragoginė vertė, prieinamumas, reikalavimai naudojimui, saugumas ir privatumas.

ProjectLibre

Aprašymas

“ProjectLibre” yra nemokama atviros prieigos projektų valdymo programinė sistema sukurta naudojimui vietoj “Microsoft Project” programos.

Pagrindinės funkcijos:

- Suderinamumas su “Microsoft Project”
- Gantt Chart
- Network Diagram
- WBS/RBS charts
- Earned Value Costing
- Resource Histograms

Sritis

Mokymo planavimas ir koordinavimas.

Andragoginė vertė

“ProjectLibre” vertė yra labiau vadybinė nei pedagoginė/andragoginė, kadangi ji sudaro galimybes dėstytojams suplanuoti visus mokymų aspektus, apimančius kitų labiau specializuotų programų, turinčių andragoginę vertę, naudojimą.

Andragoginė vertė šią programą naudojančiams dėstytojams slypi tame, kad jie gali ją naudoti ne tik profesinėje, bet ir asmeninėse srityse planuodami ir koordinuodami (gyvenimo) projektus.

Reikalavimai

“ProjectLibre” yra parašyta naudojant Java programavimo kalbą ir veikia su „Java Virtual Machine” įranga. Daugiau informacijos apie šią priemonę galima rasti <https://www.projectlibre.com/>. Programinės įrangos įdiegimui naudojamas elektroninio pašto adresas.

Prieinamumas

“ProjectLibre” - nemokama laisvos prieigos projektų valdymo programinė sistema, prieinama pagal “Common Public Attribution Licence” licenciją. Ji gali būti įdiegiama Linux, Windows ir OS sistemose.

“ProjectLibre” yra išversta į arabų, kinų (supaprastinta), čekų, olandų, anglų, prancūzų, suomių, galisų, vokiečių, hindi, italų, japonų, korėjiečių, persų, portugalų, slovakų, ispanų, švedų, rusų ir ukrainiečių kalbas.

“ProjectLibre” dokumentacija yra tvarkoma kaip bendruomenės (wiki), vartotojui užsiregistravus tinklalapyje.

Saugumas ir privatumas

Nėra žinoma apie tai, kad kiltų saugumo klausimų naudojant “ProjectLibre”. Kadangi ši programa naudojama kaip atskira darbalaukio programa, nekyla skaitmeninės tapatybės klausimų.

ProjectLibre prieinama <http://www.projectlibre.com>

Question Mark

Aprašymas

“QuestionMark” - tai programinė priemonė, leidžianti pamatuoti žinias, įgūdžius ir požiūrius. Ji leidžia kurti, įgyvendinti testus, viktorinas, apklausas, skirtus poreikių įvertinimui prieš pradėdant mokymą, ir pateikti ataskaitas.

Sritis

Mokymo poreikių įvertinimas.

Andragoginė vertė

Naudodami šią priemonę galite kurti, įgyvendinti vertinimą (mokymosi rezultatai, žinių, įgūdžių ir gebėjimų patvirtinimas, atitikimas nuostatams) ir pateikti ataskaitą. Naudojimo galimybės apima: testus prieš/po mokymo; praktinius testus, lygio nustatymo testus, mokymo kurso įvertinimą, poreikių įvertinimą, kt.

Reikalavimai

“QuestionMark” rekomenduojami įrenginiai priklausys nuo aplinkos, kurioje ketinate šią priemonę įdiegti. Įrangos reikalavimams informaciją rasite įdiegimo vadove, kuris pasiekiamas tinklalapyje.

Prieinamumas

Programa yra prenumeruojama (mokama programa). Norint gauti nemokamą programos bandymą, būtina užsiregistruoti (maksimalus laikotarpis 30 dienų). Galima naudoti įvairiuose įrenginiuose: kompiuteryje, išmaniajame telefone, planšetėje, ar kituose “multi-touch” įrenginiuose.

Saugumas ir privatumas

Programa turi labai aukštą saugumo ir privatumo lygį. “Perpeption QuestionMark Secure” programa veikia saugiai pateikiant vertinimus, suteikia naršyklės išvaizdą ir pojūtį. Saugus internetinis testavimas ir viktorinos vykdomos naudojant Windows, Mac, ar Apple iPad. Programa turi daug saugumo funkcijų leidžiančių atlikti vertinimą saugioje aplinkoje darbe ar namie. Ji apsaugo turinį, skaičiavimo algoritmus, sumažina sukčiavimo galimybę, užtikrina viktorinų validumą, patikimumą ir saugumą.

Question Mark prieinama <https://www.questionmark.com/>

Mindmeister

Aprašymas

“MindMeister” – tai internetinė “minčių žemėlapis” priemonė. Ji leidžia vartotojams užfiksuoti, kurti ir dalintis idėjomis vaizdine forma. Priemonė gali būti naudojama idėjų generavimui, užrašams, projekto planavimui ir renginio valdymui. “Minčių žemėlapis” gali būti praturtintas ir idėja pristatoma papildant išoriniais elementais (vaizdais, nuorodomis, kt.). Ji gali būti naudojama atskirai ar dirbant komandoje, ir yra pilnai suformuota žiniatinklyje

Sritis

Mokinio turinio projektavimas.

Andragoginė vertė

“MindMeister” – tai priemonė, kurią suaugusiųjų švietėjai gali naudoti mokymosi proceso planavimui pamokomis, kursais ar veiklomis. Ji leidžia vaizdine forma pristatyti proceso žingsnius mokiniams ar kitiems suaugusiųjų švietėjams, įtraukti numatytą medžiagą.

Reikalavimai

“MindMeister” – tai internetinė priemonė, kuri veikia su bet kuria internetine naršykle, naudojant Chromebooks, iOS ar Android įrenginius.

Norint “MindMeister” pagalba kurti ir valdyti turinį, būtina užsiregistruoti su elektroninio adreso paskyra ir slaptažodžiu.

Prieinamumas

“MindMeister” naudojimas yra nemokamas. Vartotojai turi užsiregistruoti ir gali naudotis pagrindinėmis prietaiso funkcijomis. Norint naudotis sudėtingesnėmis funkcijomis - taikomas mokestis. Atkreipiamas dėmesys, kad galima pasinaudoti “Educational fees” galimybe (t.y. specialus priemonės naudojimo mokymo/si tikslais mokesčio dydis).

Saugumas ir privatumas

Visas “MindMeister” publikuojamas turinys ir informacija yra privati iki tol, kuomet vartotojas nusprendžia juos paviėšinti. Vartotojai gali nuspręsti kaip publikuoti “minčių žemėlapius” ir su kuo dalintis informacija.

Daugiau informacijos apie saugumo politiką galite rasti: <https://www.mindmeister.com/content/security>.

Mindmeister is available at <https://www.mindmeister.com>

Moodle

Aprašymas

Moodle yra puikus būdas organizuoti ir pateikti mokymo turinį internetu (www.moodle.com). Moodle – nemokama atviroji programinė mokymo valdymo sistema sukurta remiantis edukaciniais principais. Ji plačiai naudojama mišriajame mokymesi, nuotoliniame mokyme ir taikant “atvirkštinės klasės” metodą. “Moodle” – modulinė, į objektą orientuota, dinamiška mokymosi aplinka (angl. “modular object-oriented dynamic learning environment”). Ji leidžia praplėsti ir pritaikyti mokymosi aplinką, ir ją naudoja nemaža dalis universitetų. Naudodami “Moodle”, dėstytojai gali mokymų dalyviams pateikti visokių rūšių medžiagą, mokymo programą ar net vertinimą

Sritis

Mokymo turinio kūrimas.

Andragoginė vertė

“Moodle” misija – suteikti mokytojams lanksčias ir stiprias priemones, galinčias paskatinti mokymąsi bendradarbiaujant ir pagerinti mokymosi rezultatus.

“Moodle” turi gausybę funkcijų, kurios gali pašalinti paprastas nuobodžias užduotis iš mokytojo tvarkaraščio ir suteikti daugiau laiko tam, kad sutelkti dėmesį į patrauklių mokymo kursų ir veiklų kūrimą savo studentams.

Reikalavimai

“MoodleCloud” – tai žiniatinklio platforma leidžianti gauti nemokamą vietą tinkle iki 50 vartotojų – mokymosi veiklos dalyvių. Didesnių planų kaina prasideda nuo \$80 AUD/per metus. Registracijai vartotojas turi turėti HTML-5 suderinamą naršyklę, prie interneto prijungtą darbalaukį, nešiojamąjį kompiuterį, Chromebook, mobile įrenginį ar planšetę.

“Moodle” programinė įranga yra nemokama ir atvira. “Moodle” įdiegimas į savo serverį reikalauja žiniatinklio serverio su PHP ir duomenų bazės. Įdiegimo paketą galima atsisiųsti ar įsigyti Moodle via Git.

Taip pat galima išbandyti “Moodle” su asmeniniu kompiuteriu naudojant įdiegimo paketą, apimančią visą veikimui reikalingą programinę įrangą (Apache, MySQL ir PHP).

Prieinamumas

Ir “MoodleCloud”, ir standartinės “Moodle” atveju, mokytojai turi turėti paskyras. Turėdamas paskyrą, mokytojas gali registruoti mokymo kursui visus studentus, jeigu kursas nėra atviras. Kitu atveju, norėdami prisiregistruoti kursui, studentai turi žinoti registravimosi informaciją ir mokymo kurso pavadinimą bei adresą.

Greta žiniatinklio versijos taip pat yra prieinamos mobiliosios taikomosios programėlės skirtos Android, Chrome-based OS, iOS.

Saugumas ir privatumas

“Moodle” suvokia vartotojų duomenų apsaugos svarbą ir privatumo teises. Ši organizacija taiko ES Bendrojo duomenų apsaugos reglamento (angl. General Data Protection Regulation (GDPR) nuostatas. Privatumo politika apibrėžia lankytojų informacijos rinkimą, naudojimą ir atskleidimą. Daugiau informacijos rasite: <https://moodle.org/mod/page/view.php?id=8148>

Moodle prieinama <https://moodle.org>

WordPress

Aprašymas

„WordPress“ yra internetinė priemonė, leidžianti sukurti ir valdyti tinklaraštį. Kaip ir svetainė, ši priemonė leidžia paprastai ir greitai kurti ir dalintis informacija internete. Šios technologijos pagalba galima pristatyti idėjas/turinį įvairiais būdais (tekstu, paveikslu, garsu, vaizdo įrašu) ir sujungti su išore, naudojant saitus (angl. hyperlink).

Tinklaraštį gali kurti ir tvarkyti vienas žmogus (asmeninis tinklaraštis) ar grupė žmonių, kuriuos sieja bendri interesai (kolektyvinis tinklaraštis). Tinklaraščių tipai pasižymi įvairove pagal tikslą, turinį ir tikslinę grupę.

Dauguma tinklaraščių turi du papildomus įrankius: komentarus (angl. comments), leidžiantį skaitytojui palikti komentarą prie autoriaus publikuoto turinio (įrašų) ir nuorodų (angl. trackback), leidžiantį pateikti nuorodas į įrašus kituose tinklaraščiuose, taip palengvinant dalijimąsi ir keitimąsi informacija.

Sritis

Mokymo įgyvendinimas.

Andragoginė vertė

Tinklaraščiai plačiai naudojami kaip dalijimosi skaitmenine informacija būdas, leidžiantis atskleisti įvairius dalykus. Atsiranda galimybė kiekvienam žmogui, norinčiam pasidalinti savo idėjomis, tapti internetinio turinio kūrėju.

Edukaciniame kontekste tai yra naudinga priemonė konstruojant dialogu ir abipusiškumu grindžiamą veiklą (mokymasis bendradarbiaujant). Tai gali būti tinkama strategija skatinti virtualios bendruomenės jausmą mokinių tarpe.

Taip pat tai galėtų būti geras būdas parodyti ir dalintis mokymosi veikla ir mokymų metu dalyvių atliktu darbu.

Reikalavimai

Norint kurti ir valdyti turinį „WordPress“ pagalba (autoriaus perspektyva), būtina turėti elektroninio pašto paskyrą, su kuria vartotojas pirmiausia privalo prisiregistruoti.

Tinklaraščio turinys gali būti matomas (skaitytojo perspektyva) per bet kokį įrenginį, turintį interneto prieigą (stalinį kompiuterį, planšetę ar išmanųjį telefoną).

Prieinamumas

„WordPress“ galima naudotis nemokamai. Tačiau, priklausomai nuo sutarties tipo, kai kurių funkcijų naudojimas gali būti mokamas.

Mobili programa yra nemokama ir gali būti naudojama kuomet norime daugiau lankstumo kurdami ir valdydami turinį.

Saugumas ir privatumas

Vartotojo asmeninė paskyra gali būti vieša ar privati. Prieš ją naudojantis, būtina patvirtinti „WordPress“ paslaugos „Privatumo ir saugumo politikos“ (angl. „Privacy and Security Policy“) nuostatas.

Autoriui leidus, publikuoti įrašai gali būti atviri lankytojų komentarams.

Paveikslai ir kitas publikuotas turinys neturi būti apriboti autoriaus teisių ir reikalauja tinkamai pateikti nuorodas. Tinklaraštyje paskelbtą informaciją vartotojas gali bet kada ištrinti.

The WordPress service prieinama <http://wordpress.org>

Aprašymas

„Socrative“ – tai smagaus, efektyvaus dalyvavimo pamokoje priemonė. Ji leidžia mokytojui akimirksniu užmegzti ryšį su studentais mokymosi metu ir vertinti juos parengtų veiklų ar klausimų pagalba, siekiant nedelsiant įgyti įžvalgų apie mokinių suvokimą.

Galima naudotis įvairiomis veiklos rūšimis:

- kurti ir redaguoti savo viktorinų biblioteką, skirtą studentams; išsaugoti sukurtas viktorinas savo „Socrative“ paskyroje, kad naudotis ateityje;
- kurti virtualias erdves, kuriose galima vykdyti veiklas, siekiant akimirksniu įtraukti studentus, esančius pamokoje ar besimokančius nuotoliniu būdu;
- įtraukti studentus į aktyvią veiklą, pradedant viktoriną, konkursą, gaunant „išėjimo bilietus“, ar užduodant greitą klausimą siekiant grįžtamojo ryšio iš studentų;
- vizualizuoti studentų suvokimą realiu laiku, ekrane išdėstant studentų rezultatus;
- pateikti rezultatų ataskaitą visai klasei ar atskiriems studentams; bet kuriuo metu rezultatus galima greitai atsisiųsti, išsiųsti elektroniniu paštu ar perkelti į „Google Drive“.

Programa veikia kompiuteriuose, nešiojamuose kompiuteriuose, planšetėse ar mobiliuosiuose telefonuose.

Sritis

Mokymo įvertinimas.

Andragoginė vertė

„Socrative“ – tai lengvas būdas mokytojui sukurti viktoriną ir naudoti pamokose, siekiant nustatyti studentų suvokimo lygį realiu laiku. Priemonė suteikia pagalbą mokytojui viktorinos kūrimo ir daugkartinio naudojimo procese. Naudojama klasėje, ši priemonė leidžia gauti savalaikę informaciją apie studentų mokymosi pažangą, ją analizuoti ir suteikti grįžtamąjį ryšį studentams. Ji taip pat skatina studentų bendradarbiavimą ir sąveiką, didina jų aktyvumą ir motyvaciją.

Reikalavimai

„Socrative“ – tai internetinė platforma, pasiekiamą Macintosh, Windows, ar Chrome operacinėmis sistemomis. Jums reikia tik su HTML-5 suderintos naršyklės, stalo ar nešiojamojo kompiuterio, „Chromebook“ ar mobilaus įrenginio, ar planšetės su internetiniu ryšiu. Daugiau informacijos rasite <https://help.socrative.com/hc/en-us/articles/219985468-Socrative-Requirements>

Prieinamumas

Du licencijų planai: nemokamas ir Pro. Mokytojai turi registruotis ir gauti paskyrą, kai tuo tarpu studentams, kad galėtų naudotis, reikia tik žinoti vietos pavadinimą (angl. „room name“). Greta žiniatinklio versijos yra sukurtos mobilios programos, pritaikytos „Android“, „Chrome OS“, „iOS“.

Saugumas ir privatumas

„Socrative“ rūpinasi vartotojo privatumu. Privatumo politika apibrėžia lankytojų informacijos rinkimą, naudojimą ir atskleidimą. Norėdami prisiregistruoti, mokytojai turi pateikti elektroninio pašto adresą ir slaptažodį. Taip pat galima pateikti papildomą informaciją: vardą, pavardę, dėstomą dalyką ir darbo vietą. Studentai neturi pateikti registravimosi informacijos.

(<https://www.masteryconnect.com/socrative/privacy.html>)

Socrative prieinama <https://www.socrative.com/>

08 Terminų žodynas

EPALE (“Electronic Platform for Adult Learning Europe”) pateikia platų suaugusiųjų švietime naudojamų terminų žodyną. Lietuvių kalba žodynas prieinamas šiuo adresu:

<https://ec.europa.eu/epale/en/glossary>.

Šiame skyriuje pristatysime kai kuriuos šiam projektui svarbius terminus.

Andragogika

Andragogika - tai suaugusių mokinių mokymo ir švietimo praktika (ir mokslas). Ji apima mokymąsi formaliuose, neformaliuose ir savišvietos kontekstuose, ir orientuojasi į suaugusiųjų ypatumus įvairiais raidos etapais (nuo jaunų suaugusiųjų iki senjorų) įvairiose aplinkose (asmeninėje, profesinėje).

Švietėjas (suaugusiųjų)

Suaugusiųjų švietėjas—tai asmuo, kuris struktūriškai dalyvauja suaugusiųjų mokyme ir švietime. Terminas 'mokytojas' (ar 'dėstytojas', 'lektorius') yra dažniausiai naudojamas formaliojo mokymo aplinkoje, tačiau 'suaugusiųjų švietėjas' - tai platesnis terminas.

Mokinys (suaugęs)

Terminas "Suaugę mokiniai" nurodo plačią kategoriją žmonių, kurių amžius 16 metų ir vyresni (nors 16 metų kaip žemutinė amžiaus riba yra atvira diskusijoms), įvairiose mokymosi aplinkose. Specifiniuose kontekstuose gali būti naudojami kiti terminai: studentas, pameistras, praktikantas, kt.

Poreikių įvertinimas

Bendrajai prasme terminas 'poreikių įvertinimas' nurodo įvairių suaugusių mokinių poreikių įvertinimą: poreikių įgyti konkrečias kompetencijas, pritaikytos mokymosi aplinkos poreikių, moralinės ar techninės pagalbos poreikių.

Atvirieji švietimo ištekliai (AŠI)

Pagal "oercommons.org" apibūdinimą "atvirieji švietimo ištekliai" - tai "mokymo ir mokymosi medžiaga, kuria galima nemokamai naudotis neprašant leidimo". AŠI sąvoka ir praktinis naudojimas atspindi socialinę ir švietimo filosofiją, orientuota į dalyvavimą, bendrą kūrimą ir dalijimąsi kaip aktyvaus mokymo ir mokymosi pamatinius principus siekiant tvarios ir integruotos raidos.

PROJEKTO PARTNERIAI

Training 2000 (koordinadorius)

Training 2000—tai suaugusiųjų mokymos organizacija veikianti Marche regione, vykdanči suaugusiųjų švietimo ir mokymo veiklą (tęstinis ir ilgalaikis švietimas), konsultavimą ir mokymo veiklos propagavimą įmonėse, mokyklų mokytojų ir dėstytojų mokymą. Organizuoja mokymo kursus įvairiuose suaugusiųjų sektoriuose. Internetinė svetainė: www.training2000.it

Institute for Knowledge Management (IKM)

IKM (įkurta 1990) yra Belgijos nevyriausybinė organizacija. Institutas orientuojasi į švietimą tvariai ateičiai (Žmonės, Planeta, Klestėjimas, Taika, Politika). Organizacija šią veiklą vykdo naudodama internetinį ir tiesioginį mokymą, konsultavimą ir mentorystę darbe su jaunuimu ir suaugusiais, taip pat vykdydama mokytojams skirtus mokymus, mokymų programų kūrimą ir tobulinimą, konsultavimą ir dalyvaudama projektuose.

Klaipėdos universiteto tęstinių studijų institutas

Tęstinių studijų institutas yra Klaipėdos universiteto padalinys, vykdamas plačios apimties mokymosi visa gyvenimą veiklą skirtą įvairioms profesinėms ir socialinėms grupėms. Greta įvairių kvalifikacijos tobulinimo mokymų bei kitų laispsnio nesuteikiančių programų, Institutas taip pat vykdo Andragogikos (Suaugusiųjų mokymo) bakalauro ir magistrantūros studijų programas. Internetinė svetainė: www.ku.lt/tsi

Asociacion Insituto Europeo de estudios para la formacion y el desarrollo (DOCUMENTA)

DOCUMENTA—tai nevyriausybinė organizacija, nuo 1996 metų dirbanti taikomųjų socialinių tyrimų srityje, siekianti įdiegti tvarios raidos modelį savo veiklos srityse. Internetinė svetainė: www.documenta.es

Instituto de Educação da Universidade de Lisboa (IE-ULisboa)

IEUL—tai vienas iš 18 Lisabonos universiteto fakultetų, vykdamas tyrimus švietimo, mokymų ir bendruomenės paslaugų srityse. Tyrimų veikla - tai pagrindinė veiklos dalis, sujungianti fundamentaliuosius ir taikomuosius tyrimus pagrindinėse švietimo ir mokymo srityse, ypač švietimo istorijos ir psichologijos, švietimo politikos, administravimo ir vertinimo, suaugusiųjų švietimo ir mokytojų rengimo, IKT taikymo švietime, gamtos mokslų ir matematikos mokyme. Internetinė svetainė: www.ie.ulisboa.pt

The University of Applied Sciences and Arts of Southern Switzerland (SUPSI)

SUPSI – tai vienas iš devynių Šveicarijos konfederacijos pripažintų profesinių universitetų. Pagal federacijos įstatymus 1997 metais įkurtas universitetas siūlo virš 30 bakalauro ir magistrantūros studijų programų, pasižyminčių šiuolaikišku mokymu, vienijančiu klasikinį teorinį-mokslinį dėstymą su profesine orientacija. Didelis dėmesys skiriamas tyrimams, atliekamiems pagrindinėse srityse pagal Europos ar nacionalinio lygmens projektus ar užsakomoms organizacijų bei institucijų. Internetinė svetainė: www.supsi.ch

PADĖKA

Norėtume padėkoti visiems suaugusiųjų švietėjams visose projekto partnerių šalyse, kurie atsakė į šiame darbe naudotas anketinės apklausos klausimus. Jūsų pagalbos dėka šiame leidinyje pristatytas darbas buvo įgyvendintas. Taip pat norėtume padėkoti visiems Fano (Italija) bandomojo mokymo kurso dalyviams už jų reikšmingą indėlį tobulinant suaugusiųjų švietėjams skirtas su technologijų naudojimu susijusias veiklas.

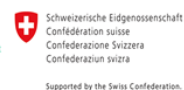
ISBN: 978-609-481-041-1

University of Applied Sciences and Arts of Southern Switzerland

Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

Supported by the Swiss Confederation.